

Taxa postálá plátia in num No. 30829/1934 Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str. Baron L. Pop 10. Telefon: 18-60. Előfizetési árak: Havonta 110, negyedévre 320, fél-évre 600, egészévre 1200 lej. Külföldre: Havonta 2, negyedévre 6, fél-évre 12, egészévre 20 dollár. — Hirdetések díjazás szerint. — Az „UJ KELET” a transilvianai és bánáti zsidóság egyetlen napilapja. Cikkeink utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszerkesztő: Dr. Mar- ton Ernő. Be- dactor responsabil-Felelős szerkesz- tő: Jámbor Ferenc. Administator delegat si girant responsabil-felelős igazgató: Schwartz Endre. Proprie- tar-tulajdonos: Fraternitas S. A. E. de Editura. Registrul publicatiunilor periodice No. 43. Dos. 889. 1938. Tribunalul Cluj, Sectia III.

Péntek, április 26. 1940—5700. Niszan 17. XXIII. évfolyam, 96. szám.

A norvégiai háború és a semlegesek

Az egyik francia folyóirat hasábjain Raymond Recouly, az ismert publicista „a norvégiai események és a semlegesek” cím alatt foglalkozik az általános helyzettel. Megbízható értesülések szerint — írja a publicista — Hitler kancellár a norvégiai expedíció megvitására haditanácsot hívott egybe, amelyen a hadsereg, a haditengerészet és a párt vezetői is résztvettek. A tábornokok nem tanúsítottak túlságos lelkesedést a terv iránt. Ribbentrop külügyminiszter azonban teljes határozottsággal foglalt állást az expedi- ciónak. A külügyminiszter kijelentette, hogy hogy Norvégia nem fog ellenállást tanúsítani. Ez a határozott hang elosztotta a bizonytalanságot; a hadsereg és a tengeré- szet vezetői meghajoltak — az expedíció el- indítása határozatba ment.

A partraszállást erőteljes kampány vezette Norvégiában. E kampány módszeres meg- szervezése, kiváló irányítása eredményezte, hogy Norvégia fővárosa, Oslo gyorsulván puskalövés nélkül esett el, akárcsak a nyugati partmentén fekvő kikötők is. E kampány egész Norvégia behódolásához vezethetett volna, ha nem jön közbe Haakon király ha- tározott ellenállása és kormányának hazafias kiállása.

Németország számára — folytatja a fran- cia publicista — a norvégiai expedíció nem csupán a svéd vasérc zavartalan szállítá- sának biztosítására volt szükséges. A nyugati kikötők olyan légi és tengerészeti támpont- okat nyújtanak, ahonnan nagy repülő- és ten- geralattjáró offenzívát lehetett volna indítani Anglia ellen. A tengeralattjáró-hadjárat he- tékkel ezelőtt való felhúszása talán éppen ezekre a számításokra és reményekre vezet- tető vissza. Hitler közölte Mussolinival a brenneri találkozón, hogy Anglia, amelyet a németek a legfontosabb pontjain fenyeget meg Norvégia megszállása, kénytelen lesz tengeri erőinek javarészt — főleg a Földközi tenger- ről — az Északi tengerre rendelni. Eppen erre célzott Churchill legutóbbi alsóházi be- szédében, midőn hangsúlyozta, hogy Anglia helyt fog állni a norvégiai tengeri háborúban anélkül, hogy akár egyetlen földközitengeri egységének erejét is gyöngítene.

Az események nem mutak el nyomtalanul a semlegesek felett. A szövetségesek partra- szállása és a legutóbbi tengeri csaták óta Svédországban, Hollandiában, Belgiumban tisztább, világosabb, erőteljesebb hangon beszélnek a felelős politikai tényezők. Elhatá- rozásuknak, hogy megtámadtatásuk esetén minden erővel védekezni akarnak — nyoma- tékosan adnak kifejezést a legutóbbi esemé- nyek óta. A norvégiai expedíciót követő tengeri csaták a kellő megvilágításba helyezték a szövetséges flották értékét és erejét. Nyil- vánvalóvá tették, hogy milyen értéket kép- visel az angol haditengerészet ebben a vállal- kásban. Sokan hajlottak arra, hogy az angol tengerészet erejétől és értékéről meg- feledkezzenek. Ennek főleg az volt az oka, hogy eddig nem került még sor komolyabb üsszetűzésre. Az első csata lezajlott és e csata kimenetelének hatása nem késkékedett. Elegendő egy pillantást vetni a közép- és dél- kelet-európai államok, a balkáni országok sajtójára, hogy az ember e hatással számot vessen. A tengeri főlényt egy, a háború ki- menetelére szempontjából nagyfontosságú, de eddig kevésbé ismert tényező hangsúlyozta ki fontosságát, teljhatalmát.

Lemondott a belga kormány

BRÜSSZEL, április 25. (Rador). A Pierlot vezetése alatt álló belga kor- mány ma beadta lemondását. A lemon- dás okát arra vezetik vissza, hogy Pierlot kabinetje nem volt hajlandó azonosítani magát a kívánsággal, hogy a belga köztisztviselők mindkét nyelvet: a vallont és a flamandot elsa- játítsák, illetőleg használják a közigaz- gatásban.

Hitler birodalmi biztost nevezett ki a meg- szállott norvég területekre

Megszilárdult a szövetséges csapatok helyzete Norvégiában

Haakon király drámai levelet intézett a leg- felsőbb norvég bíróság elnökéhez

BERLIN, április 25. (Rador). Josef Tarnoven esseni körzetvezető poroszországi ál- lantanácsos és a birodalmi gyűlés tagját a Führer kinevezte az elfoglalt norvég terüle- tek birodalmi biztosává. Körzetvezetői minőségében Tarnoven közvetlenül a Führernek van alávetve.

Előrenyomulnak a norvég csapatok

Stockholm, április 25. (Rador). A Reuter közli: Az utolsó híradások rámutatnak arra, hogy a norvégek megszilárdították hadállá- saikat Stenkjernél, Trondhjemtől északra és a csapatok gyorsan előnyomulnak a kihajó- zási övezeti pontok felé. Javukra szolgál az a tény, hogy elfoglalták Madveno kikötőjét, amely a trondhjem-i fjord bejárata, ami lehe- tővé teszi a hadihajóknak, hogy felhasznál- ják a fjordot, mint védelmi falat, Indenoi fél- sziget felé, ahol a csapat-kihajozások tör- ténnek. Ezenkívül a hadihajók ágyui is fel- használhatók így a szárazföldi harcban. Al- talában norvég körök melegevéssel mutat- nak rá arra a módra, ahogyan a helyzet most alakul. Jelentős tisztogatási műveletek foly- nak Vaerdal környékén, Stenkjertől délre, ahol a város egész lakosságát is kitelepítet- ték.

Az angolok megállították a németek trondhjem-i ellentámadását

London, április 25. (Rador). A hadügymi- nisztérium közleménye jelenti: Trondhjem környékén azt az ellentámadást, amelyre előző közleményünkben már utaltunk és ahoi tekintélyes német haderők harcoltak a trondhjem-i fjordban kihajózott csapatok se- gítségével, sikerült megállítanunk. Csapa- taink rövid harc után helyre tudták állítani itt hadállásaikat. A többi pontokon semmi jelentősebb hadművelet.

Német támadás Scapa Flow ellen

London, április 25. (Rador). Az angol ten- gernagy hivatalt és a hadügyminisztérium jelentése szerint szerdán este több repülőgép támadást kísérelt meg a Scapa Flow-i tám- pont ellen. Az ellenséges repülőgépeket az angol légvédelmi tüzérség és vadászrepülő- gépek visszaverték.

London, április 25. (Rador). Két norvég repülő az egyik angol kikötőbe érkezett egy német vizirepülőgépen, amelyet sikerült el- lopniok.

Trondhjemnél vasgyűrűbe szorultak a német csapatok

LONDON, április 25. (Rador). A Reuter norvégiai tudósítója közli: A németek nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy kiszabaduljan- nak abból a vasgyűrűből, amelybe Trondhjem helység körül szorultak, de minden Stankre- nél történt heves ellentámadás ellenére a szövetséges csapatok szilárdan tartják had- állásaikat. A szövetséges haderők ereje ál- landóan növekszik aszerint, hogy csapatokat hajóznak ki Nensosban, Andensnestől délre és északra is. Az a hír, hogy a szövetségesek ellenőrzik a Trondhjemtől délre Lillehammo felé haladó vasutovonalat, igen nagy hadászati jelentőségű, mert elvágják azt az utvonalat, amelyen a németek Trondhjemtől megerősí- téseket kapnak. Hozzáfüzük, hogy ha a né- metek ellenállnak a trondhjem-i övezetben, hadállásaik végső sorsa megpecsételtnek lát- szik, mert csakis dél felől, légi uton kapott segítségre támaszkodhatnak.

Elverum és Hamar környékén heves harcok dúlnak

Helsinki, április 25. (Rador). Havas: A finn rádió bementője szerdán éjszaka két óraker között, hogy a finn lapoknak skandináviai tudósítóktól kapott táviratai szerint az an- gol csapatok 60 km-re hatoltak előre Trondh- jemtől délre. A norvégiek kezében levő Hegre erőd, melynek ágyui kelet felé nyílnak, erő- sítést kapott, ami növeli ellenállási lehetősé- geit. A német csapatokra Narvik környékén erős nyomás nehezedik a szövetséges csapa- tok részéről, melyek csaknem teljesen be- kerítették őket. Elverum és Hamar környé- kén erős harcok folynak.

Kétszáz német katona esett el Oslótól északra

Stockholm, április 25. (Rador). Az Afton- bladet jelenti Roereből: A svéd határ mellől, amely 170 kilométernyire északra fekszik Oslótól, a trysilli norvég csapatok erősen ellenállanak és váratlanul erős ellenállásuk folytán 200 német katona esett itt el. Ugyan-

akkor jelentik, hogy az angol és norvég repülőgépek szombaton és vasárnap 20 német repülőgépet lötek le.

Josef Terboven norvégiai feadata

Párizs, április 25. (Rador). Josef Terboven, akit a német csapatok által elfoglalt norvég területek kormányzójává neveztek ki, a nem- zeti szocialista párt régi híve. Fém munkás volt és a pártban különböző propagandista funkciókat töltött be. Norvégiai küldetésének különleges jelentősége van. Terboven az ipari szervezés szakértője. Mint Göring marsall bizalmi embere, Terboven volt az, aki a westfáliai és rajnavideki nehézipari vállala- tokat a négyéves terv szükségességeihez idő- mitotta.

Terboven küldetése Norvégiában az, hogy mozgósítsa mindent, ami Németország el- látását fokozhatja és mindent, ami Német- országba szállítható.

Haakon király: „A norvég kor- mány nem tárgyal addig a néme- tekkel, míg vissza nem vonják csapataikat”

Stockholm, április 25. (Rador). A Reuter jelenti: A tockholmi rádió közli, hogy Ha- akon király levelet intézett a legfőbb norvég bíróság elnökéhez, mintegy válaszként arra a jegyzékre, amelyet az oslói közigazgatási tanács intézett hozzá. Ebben hangsúlyozza, hogy a norvég kormány nem tárgyal mind- addig a németekkel, amíg vissza nem vonják összes csapataikat Norvégiából. Válaszolja arra a sugalmazásra, hogy a trónörökös rádióbeszédet tartott a német csapatok által megszállott területek norvég lakosságához, Haakon király kijelenti, hogy a trónörökös- nek nem volt lehetőségében beszélni ezen kerületek rádióleadóiban. A király még hozzáfűzi: Sem én, sem a trónörökös nem kérhetjük a norvégektől azt, hogy fogadják el a hatóságok rendelkezéseit. Részemről szil- lárd kitartással várom azt, hogy a norvégek őrizték meg rendíthetetlen szeretetüket ha- zájuk iránt.

Izrael és a béke

Irta: LÖWENKOPF KÁLMAN

Ha valaki megkérdi, hogy mi is a mostani ünnepnek a neve, a kérdézet zavarba jön. Nem mintha nem volna neve, hanem éppen mert annyi a neve, hogy hirtelenben azt sem tudja, melyiket is mondja. Nevezik Chág hápeszách, az elkerülés ünnepének, annak emlékére, hogy az Isten elkerülte a zsidók házeit, amikor Egyiptomot sújtotta. Nevezik továbbá Chág hámacotnak is, vagyis a kovásztalan kenyerek ünnepének, amidőn ugyanis a tizedik csapással büntette Isten Egyiptomot, Fáraó sietette a zsidók kivonu- lását és annyi idejük sem maradt, hogy a kenyereket megkovászolhassák, keletlenül süttették azt hát meg az uton. De van végül még egy neve: Zómán chérutenu, megszaba- dulásunk ideje, ekkor szabadította ugyanis ki Isten a zsidókat az egyiptomi rabszolgá- ságból.

Ez az ünnep bővelkedik hát az énevezé- sekben és mégis, ha jól meggondoljuk, egyik név sem felel valóban az ünnep jelentőségét. Különösen áll ez a megállapítás az ünnep utolsó két napjára. A hetedik napon volt ugyanis annak a bizonyos tengeri csatának, amelyet Isten vívott Izraelért a Vörös ten- gernél, 3251. évfordulója. Az erről a csatáról megmaradt gyönyörűséges éneket, amely a zsidó irodalomnak egyik büszkesége, naponta elmondjuk a reggeli ima keretében is. Az jásir a neve ennek a csodálatos szépségű himnusznak és az ünnep hetedik napján a templomokban is felolvasásra került. Még a dallama is más, mint a Szentírás többi részé- nek. Tele van bizakodással, reménnyel, ujon- gással. Az Irtó legszentebb parancsait ilve is meghallgathatják a hívők, ezt nem, ennél fel kell állni, akárcsak a tizparancsoltnál. Izrael legelső szabadságdalát zengjük ekkor, egy nép felszabadulásának himnuszát. Teg- nap még rabszolgá volt, építette a pirámiso- kat Egyiptomnak, ma meg már szabad. A tenger hullámai is meghasadtak előtte, szét- váltak, hogy átkeljen közöttük a szabadság honába. Csak úgy dagad az ember keble, ágaskodik az önérzete, midőn hallja, vagy olvassa. Nem lehet azt más nyelven vissza- adni, nem lehet idegen szavakkal érzékel- tetni azt az örömet, azt a hálát, azt a bold- ogságot, amit Mózes és a felszabadult nép ebben a háladalban kifejezett.

Minden népnek van 1—2 ünnepnapja az évben, amidőn valamelyik nagy győzelmét, híres csatáját ünnepli. Ilyenkor fellobogó- zik a város, zenekarok járják be az uccá- kat, az iskolákban szavalnak, a tereken szó- nokainak, mulatnak, vigadnak. Miért nincs ez nálunk, zsidóknál is? Hisz' Izrael valaha annyi fényes győzelmet aratott, annyi véres csatát nyert, hogy akár az év minden nap- jára telnék belőle. Mire való — kérdezzük tovább — az ünnepnek ez a rengeteg el- nevezése? Elkerülési ünnep, kovásztalan ke- nyerek ünnepe, megszabadulásunk ideje! Hát nem sokkal egyszerűbb, sokkal logikusabb lett volna ez az énevezés: A vöröstengeri csata emlékünnep. De különösen az ünnep két utolsó napja, olyan szürke a nevük, olyan semmitmondó: Sövi sel peszách és Achron sel peszách. Peszách hetedik és utolsó napja ez a nevük. Mintha csak nem jutott volna eszükbe megfelelőbb. Hiszen annyi esemény, annyi változás történt a zsidó nép életében ezen a napon, hogy bőven válogathattak volna a jobbnál-jobb énevezésekben.

De nézzük csak ezt a győzelmi dalt. Bizonyára tele van a bosszu érzésével, hogy sike- rült a négyezeréves ellenséget megsemmisí- teni, tele van kárörömmel, örülnek, hogy az egyiptomiakat, a kegyetlen elnyomót elnyel- ték a tenger hullámai? Hát bizony nem így van. Esik ugyan erről is szó, de hogyan? Az ellenségre csak úgy mellékesen történik említés. Csak a csodát látják, csak a hála fakad belőlük, csak az Isten dicsőségét ma- gasztalják. „Akkor énekelte Mózes és Izrael fiai ezt az éneket az örökkévalónak és szől- tak, mondván: Hadd énekelek és örökké- valónak, mert föltette fönséges Ő”. Ez tehát csak a fontos, az Isten fönségessége. Majd meg tovább: „Erősségem és énekeim Isten, Ő lett nekem segédlelem. Ez az én Istenem, Őt dicsóítem, atyám Istene, Őt magasztalom”. Dicsóítás és magasztalás tehát újra. Pedig

Mát az Isten magát is harcosnak tekintették: „Adonáj is milchamá, az Örökkévaló a harc Ura, aki Fáraó harcoszekereit és seregét a tengerbe vetette, válogatott vitézeit elmerítette a Nádastengerbe”. De mindjárt utána, mintegy refrén, ott van az Isten jobbjáról szóló dicsőítés, amely összezuzza az ellenséget, tehát az Istennek az ellensége, **Náhárosz kámechá**, lerontod támadóidat, mondja az Irás, az Ó támadóit tehát, az igazság, a jog, a szabadság támadóit. Itt nem két népek a csatájáról van tehát szó, terület-foglalásról, leigázásról, Lebensraumról, hanem a gyengének, a jogfosztottnak a megvédéséről. Azt mondja az ellenség: „Üldözöm, elértem, zsákmányt osztok, betelik velük lelkem, kirántom kardom, kiirtja őket kezem”. Ezt az Isten, az igazság Istene nem tűrheti, „elborítja tehát a tenger vizével, el-süllyeszti, mint az ólmot hatalmas vizekben”.

Ez az ének tehát nem az ellenség megvertése emlékére iratott, hanem az Isten dicsőítésére, annak az Istennek a dicsőítésére, akihez nincs hasonló, aki csodatevő, aki kegyelmében vezeti a népet, amelyet megváltott, elviszi és elülteti birtokába, az Istennek szól, az Örökkévalónak, aki mindörökké uralkodik. A zsidó nép sohasem tudott a más baján örülni, nem ismerte a bosszút, a kárörömet. Ez a tulajdonsága visszatükröződik régi irodalmán is. A Talmud feljegyzi: Midón az egyiptomiak a tengerbe merültek, az égi seregek háladalra zendítettek az Ur előtt, mire az Isten rájuk szólott: Kezem munkája, az én teremtményeim a tengerbe fulladnak és ti énekeltek!

A mi népünk mindig békeszerető volt, a békét kereste külső és belső ellenségeivel egyaránt. Midón utolsó szabadságharc után legjobbjait máglyára hurcolták, rabbi Jósév tanítványai kétségbeesve kiáltották: Jaj, mi lesz velünk, mi lesz Izráel népével? A mester ezekkel a szavakkal nyugtatta meg őket: Fogjátok meg az egymás kezét, szerezsetek az igazságot és a békét, akkor remélhetek.

A Misanában olvassuk: Ezek azok a dolgok, amelyeknek gyümölcsét ezen a világon, a tőkét pedig a másvilágon élvezzük: A szülők iránti tisztelet, a jótékonyág gyakorlása, a Tóra tanulmányozása és az egymásközötti béke.

A föld szelének a termése a zsidó törvények szerint a szegényeket illeti. Azt hínők természetesen, a zsidó szegényeket. De a valóságban nem így van. Nem szabad megzavarni — mondja a sokat lebecsült Talmud — az idegen szegényeket, ha a zsidó birtokon a széléket magának lefogalja. Miért nem szabad? **Mipné dárké sálom**, a béke miatt.

De a Talmud még tovább megy: El kell látni az idegen szegényeket a zsidó szegényekkel együtt, gyógyítani kell az idegen betegeket a zsidó betegekkel együtt, el kell temetni az idegen halottakat a zsidó halottakkal együtt. Pedig itt pogányokról van szó, nem istenhívő keresztényekről. Hogyan, miért? — lázadzik bennünk a kérdés. A felelet megint csak az, amint az előbb. A béke kedvéért. A béke kedvéért mindent meg kell tenni.

Mi tartja fenn a világot? — teszi fel gyakran a Talmud a kérdést. Annyi a bűn, a gonoszság, az elvetemedettség, mi tartja hát fenn, hogy nem tűnik el, hogy nem merül el, mint más bolygó a világűrben? Rábbán Simon ben Gámliél azt mondja: Három oszlop tartja fenn a világot: Az igazság, a jog és a béke. De hiszen, javítja aztán ki magát a mester, a három tulajdonképpen egy. Ha igazságot teszünk, jogot gyakorlunk és békét teremtünk.

Béke kell uralkodjék a földön, mert békével kormányozzák a földet odafönn a magas mennyekben is. Hét dologgal vezeti az Ur a világot — olvassuk a Midrásban, még pedig: hűség, igazság, jog, szeretet, irgalom, őszinteség és béke.

Vagy itt van a hűtlenséggel vádolt asszony esete. Ha valakit megszáll a féltékenységi szellem, ahogy az Irás mondja, féltékeny lesz a feleségére, érdekes procedúrán kell az asszonynak átesnie. Nem sorolom itt most fel az egész hosszadalmas eljárást, nem tartozik ide, csupán egy részt ragadok ki belőle. A főpap pergamentre egy esküszöveget írt, amelyet az asszonynak el kellett mondania, majd szenteltvizet vett és az írást beleáztatta a vízbe. Ezen az esküszövegen az Isten neve is rajta volt. Az Isten nevének a letörése óriási bűn és itt ennél a féltékenységi ceremóniánál mégis megtették. Bölcsen megütözköznek rajta: Hogyan, hát szabad ezt? Azt mondja rabbi Jismáél: Milyen nagy dolog a béke, hogy az Isten neve, amely szentséggel lett leírva, mégis azt mondta róla a Szent, dicsértessék, törüljétek le, hogy az asszony és a férfi között helyreálljon a béke.

Az Irás felsorolja, hogy mi minden jóval lát el bennünket az Isten, ha a törvényeit betartjuk, a parancsolatait megőrzjük. Eső lesz idejében, a föld megadja termését, a mező fája meghozza gyümölcsét, kenyér lesz jóllakásig, visávtém látvátch bőárechem és

A záróra meghosszabbítását kérte a belügyi alminisztertől a vendéglősök küldöttsége

Kötelező a menürendszer a luxus éttermekben is

Bucuresti, április 25. Bukarest székesfőváros polgármestere hivatala újabb rendeletet adott ki a vendéglői árak maximálására vonatkozólag. Az új rendelet bevételi kötelező menürendszerrel a luxuséttermekben is.

A menü árát a rendelet 80, és 100 lejben állapítja meg.

A fővárosi vendéglősök és szórakozóhelytulajdonosok körében egyébként általánosan elégedetlen és panaszos a hangulat az utóbbi időben. Utón-utófélen folyton azt hallani, hogy a vendéglősipar a tönk szélén áll. A válság okai — a panaszosok szerint — nemcsak a rendkívüli idők által szült nehéz viszonyokban rejlenek, hanem a korai záróra bevezetésében is. Mert, mire a vendégek megjönne a kedve, hogy egy kicsit kirugjon a hámból, — mondják különösen a szórakozóhelytulajdonosok — bekopogtat a záróra és erőszakkal ki kell

tuszkolni a mulatni vágyókat a „lokál”-ból. Ez pedig így nincs rendjén — mondják ugyancsak ők — és állításuk igazolására egész sereg társadalmi és államháztartási érvényű érvet sorakoztatnak fel.

A helyzet javítására komoly mozgalom indult az érdekeltek között. A mozgalom élén a Kereskedők Tanácsa (Sfatu Negustorese) áll, amely magáévá tette a panaszkokat és hivatalos orvoslást keres rájuk. A tanács küldöttséget menesztett Vantu Gheorghe belügyi alminiszterhez. A küldöttség emlékiratban nyújtotta át a szakma panszait az alminiszternek és az orvoslásra vonatkozó javaslatait. Az emlékirat legfőbb pontja az a kérdés, amelylyel a vendéglősök azt kérik, hogy április 21-től legalább egyhónapi időtartamra a zárórát éjféltől négy óráig hosszabbítsák meg.

Vantu alminiszter megígérte, hogy jóakarattal kezeli a vendéglősök kérését.

Séta a Calea Victoriei kirakatai előtt

*

Bucuresti, április 25. Ismeretes a nemzetgazdasági minisztériumnak az a rendelete, melynek alapján a kereskedők arra vannak kötelezve, hogy üzleteik kirakataiban minden árucikknek megjelöljék az árát.

Rendkívül érdekes élmény ma, végigtanulmányozni a Calea Victoriei pompás üzleteinek ragyogó kirakatait. A járőkelő csak ezáltal nyer pontos képet a drágasági hullám arányairól.

Az árak valóban fantasztikus méreteket öltöttek, ha arra gondolunk, hogy egy pár cipőért — még ha Schul-féle is — 2800 vagy 2300 lej lehet elkérni. A Victorián nem is lehet 1800—2000 lejnél olcsóbb férficipőt látni a kirakatokban. De a mellékucckák cipészeinél is 1600 lej egy pár félcipő.

Térjünk vissza a Caleara: Egy féliging: 900—1300 lej. A legolcsóbb

550—600 lej, de látni 2400 lejes selyem férfinget.

Alaposan megdrágultak a nyakkendők is: 500—750 lej egy valamirevaló.

A szövetek ára hajmeresztően felemt. Schlesingernél, aki az arisztokrata társaságot szolgálja ki, 3200—3600 lej egy méter szövet. Hamar kiszámítjuk: 3 mtr. legalább 10000 lej — a szabó munkadíja és hozzávaló 5—6000 lej (csak elsőrangú szabó jöhet számításba — különben ma már a külvárosi szabó is elvesz 2200—2500 lejt a munkadíjért, hozzávalóval).

Női divatúru üzlet kirakata elé érke-zünk:

Egy női hálóingre 2500 lej van kiírva. Akaratlanul is arra gondolunk, hogy ebből az összegből meg kell élnie egy szegény munkáscsaládnak. A női harisnya száz szá zalékkal drágult meg. Az árak 200 és 1500 lej között variálnak.

biztonságban laktok országokban. Mit jelent az, hogy biztonságban laktok országokban? Nemde, hogy béke lesz, hogy a határokat az ellenség nem fogja fenyegetni. Most aztán jön egy újabb mondat: **Vönátáfi sálom báarec** és békét adok az országban. De a Szentírás szabatosága, szűkszavúsága itt hirtelen bőbeszédűvé válik, nem elégszik meg az ismétléssel, az utóbbi mondatot még egy kapcsolt mondatokkal toldja meg: **Usóchávtem vóen mácháriá**, lefeküsztek és senki sem ijeszti föl. Ez az abszolút béke, a teljes béke, amidőn éjjel nem zavarják az embert a rémek, hogy jaj, mi lesz holnap, micsoda újabb harc lángol majd fel valahol holnap, micsoda újabb gonoszságra ébredünk. Ezt a verset bölcsünk is magyarázzák: Ez az ismétlés arra tanít bennünket: **Schásaióm sálom kóneged hákkol**, hogy a béke felülmul mindent, amint írva van: **Osze sálom uvoré** et hákkol, ki békét csinál és mindent megteremt, a béke tehát felér mindennek.

A Háskivenu című könyörgésben, amelyet naponta kétszer mondunk el, az esteli és a lefekvés előtti ima keretében, háromszor fordul elő a sálom szó, háromszor könyörgünk a béke eljöveteleért. Péntek este még egy külön áldással töltjük meg ezt az imát: **Terjeszd ki ránk békéd sátorát, áldassál örökkévaló, aki kiterjeszti a béke sátorát fölénk, egész Izráel fölé és Jeruzsálem fölé.**

A papi áldás, a birkát kohánim, amelyet a keresztény egyházak is átvettek tőlünk, szintén a békével végződik: **Vójászém löchá sálom**. Miért van ez? — veti fel r. Lévi. Azt akarja tudomásunkra hozni, hogy a többi papi áldásnak semmi értelme, ha nem kíséri őket a béke.

R. Elázár Hákapár mondja: Olyan nagy dolog a béke, hogy mágha Izráel a pogány isteneket szolgálja is, ha tehát a legnagyobb bűnt követi is el, de összetart, nincs az a hatalom, amely ki tudjon rajta fogni, még — mai ember ki sem merné mondani — a midsz hánin sem fog rajta.

Retikülökre, ha csak borjuborból valék, 1000 lejre írják ki az árát, de Djaburov-nál látni 6—7000 lejes retikült is a kirakataiban.

Női kalapok furesa gyűjteménye tárul elénk. 800—1500 lej az ugynevezett tömeg cikk, mert sajnos alkalmunk volt meggyőződni, az ugynevezett, előkelő szalonokban 2500 lejt is elkérnek ezekért a fura tákolmányokért.

Neumannál egy trenckot, amit nem is olyan régen 3500 lejért lehetett megvenni, most 5500—6000 lej.

A Rosenthal-féle porcellánüzlet művésziessen elrendezett kirakatát nézzük. Az árak szédületesek. Egy ebédőkészletre 20 ezer 500 lej van kiírva. Ezt az 500 lejt igazán elengedhették volna... Öklömnyi porcellán ágár 4000 lej, egy kristályváza 45 ezer lej.

Gyermekruhák: Három éves gyermeknek való ruhácska 2200 lej, sapkácska 600 lej, szandál 380 lej...

A férfikalapok ára 50 százalékkal emelkedett. 1000—1200 lej valamire való kalap. Egy pár zokni 80—100 lej.

Egy borotvakészülékre ki van írva az ár: 3000 lej!

Addig, amíg az árak nem voltak kiírva, a jámbor vásárlót folyton kísértésbe hozták a kirakatok szebbnél-szebb árucikkjei. Az embernek egy-kettőre kedve kerekedett pár Schul-féle cipőre, csak a Schlesinger-féle szövet tetszett s ha ajándékvásárlására gondolt, kizárólag Rosenthal porcellánjai és kristályvázái érdekelték.

A nemzetgazdasági minisztérium rendelete tisztázta a heizetet. A jámbor adófizető polgár most tisztában van a dolgokkal. Tudja, hogy a ruhaacsinálást el kell halasztania, hogy cipőt sem vehet, hogy ajándékot sem vásárolhat s hogy a kisfiúnak valami egyszerűbb anyagból majd otthon ösztetákolnak valamit.

A házbért általában 20 százalékkal emelték, a háztartási kiadások 70—80 százalékkal emelkedtek.

Nehéz, nagyon nehéz.

(H. E.)

Költözteséset butorkocsival legokosabban Rímóczi száll. váll. végzi. Telefon: 33-69, 30-25

a parancsolatokat. De miért pusztult el a második? Soha annyi tudós, soha annyi jótémény, soha a törvénynek ilyen szigorú betartása, mint a második templom idején! Miért tehát? Mert gyűlölték egymást Izráel gyermekei, mert pártokra oszlottak, mert el akarták egymást elevenen nyelni.

Hosszadalmas volna a békére vonatkozó a békéért eseklő rengeteg imánkat itt minde felsorolni, hisz' alig van egy is, amelyben a békéről ne emlékeznénk meg. Legszentebb imánkban, a „Smone eszré”-ben is, külön könyörgünk a békéért. Péntek este a zsidó házakban a békéért száll a gyertyák fénye, a terített asztal mellett az ének: **Sálom álechem, máláché hásarét**. Majd meg: **Bárcum löhá-lom, máláché hásalóm**, áldjatok meg békével, ti béke angyalai, ti égi angyalok.

Rábbi Jóhosua tanította: Van-e fontosabb dolog a békénél, hisz' az Istennek a neve is béke, **Adonáj sálom**, az Örökkévaló a béke. De — olvassuk tovább — nagy dolog a béke: **seáfilu mézim cörichim sálom**, mert még a halottaknak is szükségük van békére.

A zsidó nép át van hatva a béke gondolatától, a békétlenkedők, viszálykodók csak elenyészően csekély számban vannak. Mi békét akarunk, mert békés nép vagyunk. Ezért nevezik a mai ünnepeket is Chág hápeszách, Chág hámacot és zómán chéruténunak, elkerülési ünnepek, kovásztalan kenyerek ünnepeinek és megszabadulásunk idejének, de nem nevezük el a vörös tengeri csata emlékére. Ha kell, mi csatázni is tudunk, de csak ha rákényszerítenek bennünket, ha a hazánkat, a hitünket, a fennmaradásunkat, a templomunkat látjuk veszélyben, különben mi békés emberek vagyunk és a mi ünnepeink még háborus nevével sem akarjuk ünnepi hangulatunkat zavarni.

Legyen hát béke, béke a határokon, béke az országban, béke a tanácstermekben, béke a zsidó otthonokban, béke az emberi szívekben, sálom, béke...

PÉN

Dr
ZS

Bucure
rajzírója,
írók legk
Kastein,
resztül.
egyetem
tázmény
szervezés

Kasteir
szágból j
„frenk”,
országai z

ja. Az a
rül ir és
tudta olv
kohója. D
matematil
tása, a m
cartesi” p
sának és
éppen ez
ához, hog
sháv szen
an átítat
egyensúlyo

A
te
Dr. Kast
— Ök, a
a szolamot
megérződöt
saiban. Ny
ros értelmé
tudtuk has
hébert. Tel

a helyzet la
laltunk mi
erősebb. T
lónk, de ha
gyakorolun
kriszobén á
tradíciók, v
dalmán ne
küzdelembő
magunkra t

— Mert t
dal — folyt
azon irányb
zó kulturko
lesztinai zsi
tapasztaljuk
galutban mi
ha légüres t
a problémák
nak problém
keleti zsidós
kek szintézi
jén.

A
dó
— Ezt a
az igazi zso
kesedésével
tem.

— A mi g
tézisnek a j
szép, csengő
tes hébert b
végre egy t
nékülly zsid
rációnknak r
jutott, hogy
aiá felszabad

— Hogy m
utóbbi időbe
nák sokat v
rék, nagy gy
jukat elkölti
nyeként új
cseszlovákia
szervezik me
zsidók a bór
hires „béc
hires „telaviv
portra.

— Van nál
vesen rendel

Dr. Josef Kastein, a nagy zsidó gondolkodó beszél az „Uj Keletnek“

a palesztinai zsidó kulturküzdelmekről és a társadalmi rétegeződésről

Bucuresti, április 25. Sabbatay Zwi életrajzírója, a modern zsidó gondolkodók és írók legkiválóbbjainak egyike, dr. Josef Kastein, átutazóban van Bukarestben keresztül. Budapestre utazik, a jeruzsálemi egyetem megbízásából, a skopnohegyi intézmény „magyarországi barátainak“ meg szervezésére.

Kastein dr. még a weimari Németországba jött Palesztinába; tehát nem „frenk“, és nem menekült. Mégis a németországi zsidóság egyik reprezentatív alakja. Az a német-zsidó típus, aki már héberül ír és akinek egyéniségét már magába tudta olvasztani Erec Jiszraél kulturális kohója. De megmaradt benne a német zsidó, matematikus gondolkodásának a precizitása, a művészeteknek fegyelmességét, „descartesi“ prizmán való racionális meglátásának és megítélésének a képessége. És éppen ez az, amire oly nagy szükség van ma, hogy bizonyos ercci tradicionális és szláv szentimentalizmustól talán tulságosan átitatott kulturkörök szellemét kiegyensúlyozóan befolyásolja.

A nyugati és keleti zsidóság kultur küzdélmé

Dr. Kastein mondotta:

— Ők, a lengyel és orosz zsidók adták a szólamot és talán a hatásuk tulságosan megéreződött. E. I. kulturmegnyilatkozásaiban. Nyugateurópai zsidók, a szó szoros értelmében némák voltunk, mert nem tudtuk használni az ország élő nyelvét, a hébert. Teljesen kizártak bennünket. De a helyzet lassanként megváltozik. Megszólaltunk mi is és a hangunk napról-napra erősebb. Természetes, akad mondanivalónk, de ha szükség van rá, kritikát is gyakorolunk. Lehet, hogy egy kulturharc kísértésében állunk s hogy az európai kulturtradíciók, valamint a szláv nemzetek irodalmán nevelkedett generációk közötti küzdelemből, az ország földjén végre önmagunkra találunk.

— Mert úgy az egyik, mint a másik oldal — folytatja Kastein — egy és ugyanazon irányba halad, hogy végre is Erec izraeli kulturkohójában felolvadjanak. A palesztinai zsidó élet rendkívüli vitalitását tapasztaljuk mindannyian. Itt nálátok a galutban minden ami zsidó probléma, mint ha légüres térben mozogna. Nálunk ezek a problémák a mindennapi élet realitásainak problémáivá válnak. A nyugati és a keleti zsidóság ellenzékéből új építő értékek szintézise alkul ki Erec Jiszraél földjén.

A jeruzsálemi egyetem és a zsidó nép

— Ezt a szintézist gyurja és formálja az igazi szobrász kiszámítottával, lelkesedésével és tüzével a jeruzsálemi egyetem.

— A mi gyermekeink már ennek a szintézisnek a jegyében nőnek fel, ők már a szép, csengő és idegen dialektusoktól mentes hébert beszélik. Évezredek után felnő végre egy természetes és problematikák nélküli zsidó generáció. A mi generációnknak már csak a felemelő feladat jutott, hogy szabad gyermekeinknek lába alá felszabadított földet biztosítsunk.

Palesztinai újságok

— Hogy mi a helyzet Palesztinában? Az utóbbi időben javult. Az ausztráliai katonák sokat vásárolnak. Szimpatikus, de még nagy gyerekek, akik az egész zsoldjukat elköltik. A hadiállapot következményeként új iparvállalatok képződtek. A csehszlovákiai menekültek a háziipart szervezik meg nagyon ügyesen. A bécsi zsidók a bórdiszmü iparban specialisták. A híres „bécsi“ rövidáru helyett, most a híres „telavivi“ árucikkek kerülnek exportra.

Frumkin statisztikája

— Van nálam pár statisztikai adat, szívesen rendelkezésére bocsátom, Frumkin

a mi kitünő statisztikusunk állította össze. Palesztinának 1936-tól 1940-ig terjedő és az arab zavargások alatti evolúcióját világítja meg ezek a számok:

„1936 elején 375 ezer lakosa volt az országnak; 284 ezer városi és 91 ezer kolonista. Ma, négy év után, Palesztina lakossága 475—480 ezer; és pedig: 339 ezer városi és 136 ezer kolonista.

— Eszerint 4 év leforgása alatt az ország lakossága, bevándorlás és természetes szaporulat révén, több mint 100 ezer lélekkel szaporodott. Ugyanazon idő alatt 52 új mezőgazdasági és 6 munkástelepet alapítottunk az országban.

— 1936-ban a városiak az ország lakosságának 75.7 százalékát képezték; 1940-ben az arányszám 71 százalékra csökkent. A zsidó falu tehát négy százalékkal erősödött. Telaviv lakossága a terror 4 éve alatt 153 ezerről 177 ezerre emelkedett; Jeruzsálemnek 1936-ban 70 ezer zsidó lakosa volt. Számuk 1940-ig 82 ezerre emelkedett. Haifában a zsidó lélekszám 50 ezerről 69 ezerre szaporodott.

Zsidók és arabok

— A zsidók és arabok közötti arányszám is megváltozott: Jeruzsálemben 1931-ben a zsidók az összlakosság 57.7 százalékát képezték. Ma már 61 százalékot képviselnek, az arabok 39 százalékával szemben.

Mint a tavasz oly szép!

Ugy nézhet ki Ön, mint a tavasz: üde és fiatalos! Ez nem korától függ, hanem bőre ápolásától. Ezért kezdje ezt még ma meg a NIVEA-val. NIVEA bőrt egészségessé teszi és csak egészséges bőr szép. A NIVEA által megvédett bőr jobban elviseli a változó tavaszi időjárást.

Haifában 1936-ban a zsidók az összlakosság 53.2 százalékát képezték, ma az 57 százalékát.

1939 végén az egész ország lakosságának 32.7 százalékát képviselték a zsidók, az 1936 évi 29.8 százalékkal szemben.

— Egy statisztikai adat a munkások számáról beszél. 1936-ban 93 ezer munkás volt Erecben. A 93 ezer munkás közül 42 ezernek felesége is volt. Gyermekeikkel és feleségeikkel együtt 165 ezer lelket számláltak.

— 1940-ben 120 ezer a munkások száma, 60 ezernek van közülük felesége, gyermekeikkel együtt 230 ezer lelket képviselnek. Ez azt jelenti, hogy Palesztina lakosságának 48 százalékát dolgozók teszik ki.

— 1936-ban kibucokban és kvucákban 10 ezer ember élt; ma 17.700.

— Mosavakban (szövetkezeti alapon élő falvakban) 1936-ban 4900; 1939 végén 6420 lélek volt elhelyezkedve. Nem foglaltatnak e számokba a kolonisták öreg szülei és gyermekei.

Zsidó optimizmus

— Frumkin adatai bizalmat, optimizmust öntenek belénk. Mindennél ékebben bizonyítják, hogy senki és senki nem állíthatja meg többé az ország fejlődését, s a zsidóság térhódítását őseik földjén. A kopár sziklákon, a homokmezőkön mely gyökereket ereszt a zsidó nép, amely nyugodtan áll a véres világvajudással szemben. A jisiv mindenre felkészült s bármilyen próbára képes. A jisiv népe egy pillanattig sem felejtkezik meg arról hogy a harmadik hónalapítás csodálatos, messiási feladata vár reá.

Select Mozdó
 VASÁRNAPI KEZDETTTEL VETITI VÁROSUNK LEGSZEBB FILMJEIT!
Linda Darnell és Tyrone Power
 a filmvilág és mozgólatogatók egyetlen közös alakítása:
Az ezüst róka
 Művészi eszközökkel szórakoztató szellemes vigjáték. Főszerepekben:
William Warren, Binnie Barnes
 MŰSORON KIVÜL A LEGJABBE FOX NEMZETKÖZI HIRADÓ!

Nagyfontosságú értekezletet tartottak a királyi helytartóságon a tartomány prefektusai és polgármesterei

Cluj, április 25. Szerdán délelőtt dr. Tataru Coriolan, Szamos tartomány királyi helytartójának elnöke alatt nagyjelentőségű értekezletre ültek össze a tartomány megyefőnökei és polgármesterei. Az értekezlet során megtárgyalták az áru uszorával kapcsolatos kérdéseket, a falvak népének pamuttal való ellátását, a munkaszolgálati törvény alkalmazásának módjait a tavaszi vetések kérdéséről, vala-

mint a katonaszolgálatra behívottak itthonmaradott családtagjainak segélyezése érdekében hozott törvény azonnali alkalmazásának módjait is. A konferencián amelyen Hodor Viktor dr. tartományi vezértitkár is résztvett, más közigazgatásra vonatkozó folyó ügyeket is megtárgyaltak és szükséges felvilágosításokkal szolgáltattak az elnöklő Tataru Coriolan dr. királyi helytartónak.

Mennyi repülőgépe van Németországnak és a szövetségeseknek?

Egy amerikai repülő-örnagy kimutatása a hadbanálló államok repülőerejéről

London, április 25. Az egész világsajtót foglalkoztatja George Fielding amerikai repülőörnagy most megjelent kimutatása a hadbanálló államok repülőerejéről. E kimutatásból kiderül, hogy Németországnak 1940 január elején 16.400 repülőgépe volt. Ebből 9300 hadiszolgálatot teljesítő gép, 7100 pedig tartalékrepülőgép.

nak ezek szerint összesen 30.000 repülőgépük áll készen. Az angol repülőgépgyártás azonban ma már havonta 900 repülőgépet tud produkálni, a francia gyárakban pedig havonta 3—400 repülőgép készül. A német gyárak az amerikai örnagy kimutatása szerint havonta 1200 repülőgépet gyártanak.

Anglia légi ereje ugyanebben az időben, az amerikai repülőörnagy adatai szerint: 9600 repülőgép, 5600 szolgálatban és 4000 tartalékban, Franciaországé pedig 3600 repülőgép, 2800 szolgálatban és 800 tartalékban.

A szakértő becslése szerint a háboru kezdetén Németország háromezerral több géppel rendelkezett mint a szövetségesek. A helyzet azonban hétről-hétre módosul. Az Egyesült Államok repülőgépgyárai ugyanis ma ugyszólván kizárólag a szövetségeseknek gyártanak. Anglia még a háboru előtt 210 bombázógépet és 215 iskolagé-

pet rendelt Amerikában, Franciaország pedig 355 bombázó és 70 gyakorló repülőgépet. Ezt a 350 repülőgépet Amerika nem rég már le is szállította.

Közvetlenül a háboru kitérése után Anglia újabb 250 bombázógépet, 50 vizirepülőgépet, 120 harci gépet és 600 gyakorlórepülőgépet rendelt. Franciaország ugyanakkor 435 bombavetőt és 590 harci repülőgépet rendelt Amerikában. Ez a 2045 legmodernebb repülőgép az amerikai örnagy cikke szerint is a szövetségesek rendelkezésére áll.

A múlt hónapban Anglia újabb 700 bombázógépet és 200 vizirepülőgépet, Franciaország pedig 280 bombavetőt és 300 gyakorlórepülőgépet rendelt.

Összesen tehát 1480 újabb repülőgépről szól a rendelés. De ezen túl Amerikának ez év végéig további 1160 bombázó és 120 harci repülőgépet kell leszállítania Angliának, Franciaországnak pedig 1070 bombázó és 590 harci gépet, összesen tehát további 4125 repülőgépet. Mindezt összegezve: Amerika 8500 repülőgépet szállít 1940 végéig a szövetségeseknek.

A nagyvezérkar 21. számú közleménye

I. A hadsereg műszaki szolgálati beosztásával kapcsolatban az összes bármily szak-képzettséggel bíró mérnökök és almérnökök tudomására hozzuk, hogy f. évi május 1-ig kötelesek a nagyvezérkarhoz betérjeszteni személyi lapjaikat, mely a következő adatokat tartalmazza: Vezeték és keresztnév, életkor, etnikai származás, utolsó lakhely, technikai szakképzettség, alkalmazás helye, alkalmazási hely megjelölése, illetékes csapat-egység, évfolyam, illetékes hadkiegészítő parancsnokság, továbbá: munkahelyén van-e mozgósítva és mely intézménynél?

Ugyanakkor mellékelni kell az 1940—1941. évre szóló behívási parancs, vagy munkahelyen történt mozgósítási parancs másolatát.

II. Ezeket az adatokat azok is közlik, akik nem tagjai a hadsereg egységeinek, tekintet nélkül életkorukra.

III. A jelen közlemény ellen vétő személyeket a törvény szigorával büntetik.

HIREK

Izraél

Írta: Lendvai Jenő

Ezer esztendő ősi világába
Rajongón, búsan visszaszáll a vér,
Ahogy a fecskehad a dér szavára
A déli tájra vissza-visszatér.

Elszáll dicsők, hatalmasok ölébe,
A kik az égbe írták nevüket,
A kiknek szava népeknek szentsége
És életük megváltó lendület.

A minden korok legmélyebb forrása
Az ihletes agyukból tört elő:
A Bibliának nincsen fénylőbb mása,
Az Irás csupa Szépség és Erő.

Michelangelo szarvával, ékesített,
Mert több voltál halandó embernél,
Mi Mózesünk, a te törvényed, hitéd,
Öt földrésznek hívó lelkében él.

Bús fajzatomnak legnagyobb királya:
Bölcs Salamon, a templomépítő,
Büszkén csodállak, igazságnak szája,
Kibékítő és Istent szépítő.

Zsoltáros Dávid, költők példaképe,
Ma is az égnek tör az éneked,
A templomok és ódon dómok népe
Elhozza hálásan szívét neked.

Örök Ezsaiások, Jeremiások,
Ti embersások, költők, lángelmék,
Fenséges, óvó villanások
Bejárja még e bűnös sárteket.

Az eke mellett, szőlőhegyek hátán,
Melódiákat vitt-hozott a szél;
Madárraj, felhőkötözésnek láttán
Enekre gyúlt dalttermő Izraél.

Hús pálmájuk tövén álmodni édes,
Mesét, regét fon-szó a képezet.
Az alkonyotnak csendje oly beszédes,
Magsugja a gyönyörű képeket.

Az „öt könyv”, Jozsué, meg „Ruth”, a „Bírák”
És számos más mind áldás, drága kincs.
Álmodva vártál: ígérték, megírták,
Hogy jönni fog a Nagy, aki még nincs.

Adott-e más többet az emberfajnak?
Te Istennek áldoztad fel magad:
Izmod nem állt ellent a harci bajnak,
Lerombolták a templomfalakat.

Vágyó lelkedben élt már csak országod.
Míg a magasban jártál, elveszett.
Barbárok ereje nyakadra hágott,
Vándorbotot fogott lantos kezéd.

De Jehovát te hoztad a világnak,
Trónjára helyezted a Bibliát
És üdvöt osztó palmaágnak
Adtad a tiszta Erkölc alapját.

A kincseiből bőven juttattál másnak:
Poézist, emberséget és hitét.
Mióta nem tudod, mit hoz a másnap,
Örök zsidó, megtépzott, kitett?

Oly jó a sátraiában megpihenni,
Feledni mindent, ami bánat, riaszt,
Évezredek ölen nem aggaszt semmi,
A mult megáld, erőt küld és vigaszt.

A román követségi sajtótanácsos előadása a washingtoni orvosszövetségben. Washingtonból jelenti a Rador: Az itteni orvosszövetség meghívására Boncescu, a washingtoni román követségi sajtótanácsosa előadást tartott a Cosmos klubban Románia helyzetéről. Az előadó főleg az új alkotmány megszületésének utáni helyzetet ismertette, a különféle társadalmi ujtásokat, az Országos Szervezet működését, a Nemzeti Ujjászületés Frontjának tevékenységét és kifejtette azután Románia legteljesebb semlegességét a jelenlegi európai viszályban. A szövetség elnöke meleg hangon köszönte meg Boncescu előadását és kifejezte élénk rokonszenvét Románia és azon országok iránt, amelyek kívül maradtak a jelenlegi viszályon, de a mai idők súlyos nehézségeit szintén érzik.

Felhívás Transilvania zsidóságához!

Az 5700. évi sékel akció beindításakor felhívással fordulunk Erdély zsidóságához.

A galut két évezrede alatt a zsidó nép helyzete még soha nem volt ilyen súlyos és kétségbeesítő, mint a 20. század eme napjaiban. A német, osztrák, csehszlovák zsidók földönfutókká váltak, lengyelországi testvéreink milliói leirhatatlan szellemi és fizikai nyomorba süllyedtek, az olaszországi és magyarországi zsidóság pedig ugyancsak a jogfosztottság keserves útjára került. Az európai galut felett a zsidósors végzete fenyegetéssel teljessé.

Európa népei saját érdekeik élet-halál harcát vívják. Senkinek segítségére nem számíthatunk, a pusztító létért folytatott küzdelmünkben a magunk erejére vagyunk utalva. E tragikus évek folyamán a zsidóság felismerte, hogy menekvésének egyetlen útja Palesztina, melyet a cionizmus műve formál Jiszráél országvá. A cionizmus heroikus munkája és annak eredményei jelentik ma a zsidó nép egyetlen pozitívumát. Ez a mű azonban csak akkor győzheti le az időnként utjába tornyosuló akadályokat, csak akkor hidalhatja át a természetes és mesterséges nehézségeket, csak akkor válhatik teljessé, ha az egész világ zsidósága áll mögéje teljes erkölcsi és anyagi erejével.

Az országszerzés és országepítés művének hordozója a Cionista Világszervezet, eszköze és jelképe pedig a sékel. Eszköz a cionizmus megerősítésére, jelkép a zsidóság jövőtákarásának kifejezésére.

Sokan hiányoznak már abból a táborból, amely még az elmúlt évben is sékele kiváltásával sorakozott a cionizmus köré. Ezt a fájdalmas hiányt a világ zsidóságának még sértetlenül megmaradt része kell, hogy pótolja.

A sors vihara még eddig kikerült bennünket és Erdély zsidóságának még módjában áll, hogy a száműzöttekért áldozatot hozzon és hogy a zsidó nép jövőjéről gondoskodjék. Ez a helyzet felelősséget hárít reánk és súlyos történelmi feladatra kötelez. Az országepítés műve nem szakadhat félbe, folytatódnia kell, mert Erec Jiszraele ma nagyobb szükség van, mint valaha.

Felhívjuk Erdély zsidóságát, hogy teljesítse kötelességét önmagával és zsidó testvéreivel szemben, vegyen részt a honosítás munkájában, vállalja a cionizmus hitvallását: minden zsidó váltsa ki sékelét!

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség Országos Vezetősége

Reiter Károly s. k. Dr. Mózes László s. k.

Vasárnapról a ROYAL slágermozgóban az ünnep szennációja! UJ HANGOS GÉPEN!

Garry Cooper és Merle Oberon

legnagyobb filmjük:

Lady és a cow-boy

2 órai felejthetetlen élmény. Izgalom, tempó, szerelem, ötletek. Világszínház!

Vasárnap és hétfő délelőtt 11 órakor MATINÉ olcsó helyárakkal.

A KÖZHASZNOSÁGOK HUSVÉTI SZÜNETE ÉS AZ ÜZLETEK HUSVÉTI ZÁRÓRÁJA. Bucurestiből jelenti a Rador: Az ország közhasznóságai szent husvét ünnepi szabóságukat szerdán, április 24-én este 8 órakor (20 óra) kezdték meg és az jövő szerdán, május elsőjén délután 3 óráig (15 óra) tart. A munkügyi miniszter úgy döntött, hogy csütörtökön, pénteken és szombaton az üzletek nyitva tarthatnak délelőtt, amely időben az alkalmazottak váltott módszerrel élveznek pihenőt, este pedig az üzletek 21 órakor, vagyis 9 órakor zárnak. A munkügyi miniszter határozata értelmében az üzletek április 30-án, kedden, vagyis husvét harmadnapján nyitva tartanak.

HÉTFŐN ESTE 9 ÓRÁKOR LESZ A „PARADIES KISSASSZONY” ORADEAI BE-MUTATÓJA. Salomon László és Kornis Ottó kiténtetett és tavaly a kolozsvári Thalia színtársulat előadásában nagy sikert aratott történelmi színműve: a „Paradies kissasszony”, mely Mesmer, a nagy bécsi lélekörvös drámai küzdelmét és a vak zongoraművészről íránti szerelmének legmegrabzóbb momentumait vízi színpadra, e hó 29-én, hétfőn, román husvét második napján este kerül bemutatásra Nagyváradon, a kiváló Szabadkay-társulat drámai együttesének előadásában. A címszerepet Bárdi Teréz, a kolozsvári közönség egykori kedvence alakítja, de a többi szerepek is kiténő kezekben vannak. Nagyváradon irodalmi és színházlátogató közönsége körében érthetően nagy érdeklődés előzi meg a nem mindennapi bemutatást, mely előreláthatólag a legkomolyabb siker jegyében fog lezajlani. A bemutatón a szerzők személyesen is meg fognak jelenni. A „Paradies kissasszony” várható sikere után még több erdélyi színművet is be fog mutatni a Szabadkay-társulat, mely így az erdélyi színdarabok népszerűsítéséből hatékonyan vesz ki részét.

A Concordia klub tagjainak figyelmébe. Értesítjük tagjainkat, hogy működésünket régi helyiségünkben (Savoy kávéház felett) újból megkezdjük. Husvétú tej és husos konyha, pászkás kávé, stb. kapható.

Szigoru ellenőrzést vezetnek be a két százalékos forgalmi illetékekkel kapcsolatban. Bucurestiből jelenti: A pénzügyminiszter arról értesült, hogy egyes kereskedések és vendéglők vásárlói és fogyasztói nem alkalmazzák a vásárlásuknál és fogyasztásuknál a számlákat, vagy fizetési jegyzékeken azt a százalékos hozzájárulási illetéket, amely nemzetvédelmi célokat szolgál és így ezt a célt jelentős összegekkel megkárosítják. Elrendelte tehát, hogy a minisztérium szervei az egész országban tartassanak ellenőrző szemléket, azokkal szemben akiket bünyösöknek találunk, azonnal alkalmazzák a törvényszerű pénzbüntetéseket és ezen felül nevüket közszemlére is teszik ki.

Magyar hajózási vállalat alakul. Fiuméből jelenti a Rador: A Stefani közli: Számos fiumei és genovai nagy hajógyáros és hajótulajdonos most tárgyalásokat folytat jelentős magyar tőkecsoportokkal olyan magyar hajózási társaság létesítésére, amely 60.000 tonna befogadóképességű olasz hajókat akar megvásárolni. Ezeket a hajókat a magyar áru fiúmei kikötőből és kikötőből való szállítására kívánják felhasználni, amely város kikötői központja lesz az összes ilyen hajóknak. Ennek a társaságnak megteremtése jelentős módon fog hozzájárulni a fiumei kikötő forgalmának növekedéséhez, valamint az Olaszország és Magyarország közötti kereskedelmi kapcsolatokat fokozódásához is.

A ZSIDÓ NEMZETI SZÖVETSÉG CLUI HELYISOPORTJA Palesztina információs ülést rendez a külmonostori imaházban vasárnap, f. hó 28-án d. e. 10 órakor. Felszólalnak: Rav. Klein Eljáhu és dr. Fendrich Ernő.

Hamis földrajzi adatok közléséért súlyosan megbüntettek két tanítót. Bucurestiből jelenti a Rador: A nemzetnevelésügyi miniszter súlyos büntetésekkel illette Radu Petre és I. Sandulescu tanítókat a harmadik és negyedik elemi osztály földrajztankönyvének szerzőit, akik kézikönyvükben súlyos tévedéseket követtek el. A nevezettek többek között arra kötelezték, hogy a súlyos tévedéseket tartalmazó részeket megfelelőképpen cseréljék ki.

Visszaállítják a pénzügyi vezérfelügyelőségeket. Bucurestiből jelenti: A pénzügyminiszter elhatározta, hogy újból visszaállítja a pénzügyi felügyelőségeket, amelyek a multban az állami jövedelmek behajtásánál olyan eredményes munkát fejtettek ki. Néhány napon belül megtörténik a pénzügyi vezérfelügyelők és felügyelők kijelölése.

A kedvezőbbre fordult időjárás lehetővé tette a mezőgazdasági munkálatok folytatását. Bucurestiből jelenti: A földművelésügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint az elmúlt hét viszonylag kedvező időjárása kedvez a mezőgazdasági munkálatok folytatásának. Egyes helyeken a szántás is megkezdődött. A Duna körüli sík területeken kezdetét vette a kukorica vetése és a paszulyé. A nagy mennyiségben lezuhogott eső miatt sok helyen a föld még nagyon puha és ez hátráltatja a tavaszi munkálatokat.

Csak kukoricában van jelentős üzlet a buzaexport betiltása óta. Bucurestiből jelenti: A buzaexport betiltása folytán a terménypiacokon a tevékenység jelentősen csökkent és üzletkötéseik inkább tengeri kivitelre történnek. A legfőbb tengeri kiviteli államok Olaszország és Németország. Az ár körülbelül 53 ezer lej vagononként. A dunai kikötőkbe újabb tengeri szállítmányok érkeztek, hasonlóképpen a tengeri szállítókból is.

SPORT

Crisana-Universitatea bajnoki mérkőzés lesz vasárnap Clujon

Cluj, április 25. Román husvét első napján városunkban érdekes sportprogram lesz. Az Universitatea a Crisana ellen játszik sorsdöntő bajnoki mérkőzést. Ha ugyanis az egyetemi csapatnak sikerülne legyőznie ellenfelét, úgy azt egy pontnyira megközelítené és reménye lehetne a csoportbajnokság megnyerésére is, ami már egyet jelentene az A ligába való jutás lehetőségével.

Az alkalommal tegnap esti ülésen egyébként összeállították városunk vasárnapi sportprogramját, mely a következő:

Reggel 9 órakor: Corvinus—UAC II. oszt. bajnoki. 11 órakor: KAC—KMSC I. oszt. bajnoki. Délután 3 órakor: U—Dermata II. oszt. bajnoki. 5 órakor: Universitatea—Crisana B) liga mérkőzés.

SZABALYOZTAK A KISEBBSÉGI SPORTELETER

Bucuresti, április 25. Az Országoség három fontos rendeletet küldött szét az UFSP utján a sportszövetségekhez. Az „Utmutatás a sportélet vezetésére és ellenőrzésére” című rendelkezés több pontja a kisebbségi sportolók szereplésére vonatkozik. A 41. pont szerint ez év augusztus elsőjéről kezdődően hivatalos jellegű versenyeken, bajnokságokon csak olyan egyesületek csapatai vehetnek részt, melyeknek összetétele román származású játékosok többségéből áll. A többi kisebbségi játékosoknak is azonban román állampolgároknak kell lenniük. A kisebbségi játékosokból álló csapatok csak barátságos mérkőzéseken vehetnek részt. A nemzetiséget külön bizottság állapítja meg és igazolja eredeti okmányok alapján. A nemzetiséget a játékos, vagy versenyző igazoló könyvébe is beírják. A 43. pont arról intézkedik, hogy nemzetközi találkozóknál a román válogatottnak legalább 75 százalékban román származásúnak kell lennie.

A külföldi gabonaszállítmányok kérdése. Bucurestiből jelenti a Rador: A galati, braillai és constantai kikötőkben négy buzarakománnyal megterheit hajó van. Ez a buzamennyiség annak a 9000 vagon rakományának pótlására szolgál, amelyet az angol állammal kötött szerződés alapján a Nemzeti Szövetkezeti Intézet szállít. A Németországgal előzően kötött szerződés értelmében 30.000 vagon gabonából megleszállítandó körülbelül 5 ezer vagonra terjedő mennyiség, amelynek átadása Turnu Severinben most van folyamatban.

Uj helyiségbe költözik a Magyar Népközösség kolozsvári tagozati irodája. A Magyar Népközösség kolozsvári tagozati irodája május elsőjén elköltözik a Iorga uca 8 szám alatti helyiségéből. Az új irodahelyiség címe: Memorandului uca 12. Május elsőjéről tehát a tagozati iroda titkársága új helyiségben áll a tagok rendelkezésére.

Kiténően sikerült a kisebbségi újságírók kilencedik előadóját. A Kisebbségi Újságírók Egyesület kilencedik művészeti ülésén dr. Ligeti Ernő „Az író mai feladatai”-ról értekezett a töle megszokott szellemes módon. Megérdemelt tapsvihart zúgott fel előadása végén. Az Erzsébet vegyeskar Rezik Károly karnagy, a kiváló zenepedagógus vezénylete alatt Tárca Bertalan „Utolsó dal” című karn szerzeményét adta elő nagy sikerrel. Salomon László, az ismert költő, költeményeiből olvasott fel mely átérvesszel. A meleghangú, szép versek nagy hatást keltettek. Csiky Lenke, a rendkívül tehetséges, fiatal zongoraművész Liszt Ricordansa című művét mesteri módon játszotta elő. A szünet után Walter Gyula lapszerkesztő több román költő versét adta elő. A közönség nagy érdeklődéssel fogadta a román irodalom gyöngyszemeiből nyújtott szemelvényeket. Kovács Kató, a magyar színtársulat népszerű, fiatal művésznője, Grieg Solveig dalát, Marcezi La-Folettát-ját és Benedict Velencei karnevál című nagyjáráját énekelte elő. A nagytehetségű, kedves színésznő rendkívül szépségű hangjával és előadó készségével nagy sikert ért el. Kisérvet mesteri módon látta elő S. Hermann Katica, az ismert névű zongoraművész. Dr. Gyulay József, a Református-Kórház főorvosa, igen érdekes előadást tartott „A nő és alkalm” címmel. Csiky Lenke Chopin Scherzoját és Ghidionescu Grigore neves román zeneszerző, a királyi helytartóság kabinetigazgatója, Sonátájának II. tételét játszotta elő mesteri módon. Ghidionescu, aki jelen volt a nagy technikát kiváló nyúl előadásán, a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a fiatal művésznő teljesítményéről. Az Erzsébet vegyeskar Csokonay „A reményhez”, Walter Rezik „Lennék fa, virág” című dalait énekelte elő, majd a Királyhimnuszt adta elő.

MÁ

Kerü la

Cluj,

Kol

zi munk

előtt az

az Uj K

azt jelen

történe

mi tanfo

— Az

13-án ke

mester.

delmi ok

teszük,

minden k

tanulhass

nélkülöz

vettük m

zéseket é

légvédelm

elhangoz

Az erec

lyamok a

légvédelm

ros öt kö

nap egyi

adásokat.

védelmi b

sintén ta

— Min

zönségnek

mi gyakor

társak. J

tuk a dél

ban felme

ben az idő

az asszon

nak elfogl

előadási ó

lesz. Pént

tekintve, k

netelnek a

Részlete

hogy a kö

előadóterm

hallgathas

kat — fo

mester.

— A k

és tisztvis

kerületébe

közben át

ket, amely

a lakók kö

légvédelmi

alapján 12

légvédelmi

re köteles

szervezői

kényelmese

résztevőit

A légvéd

hatóságok

Mindazokat

kat a légv

teljes szig

hatóságok

ján, mind

szemelött t

légvédelmi

rileg elvá

hogy pinto

delkezése

Megkérd

történe

Hol v

Május 13-án kezdődnek az új légvédelmi tanfolyamok

Kerületenként százhuszas csoportokban kötelesek résztvenni a lakosok a légvédelmi előadásokon. Intézkedések a piaci áruzsora letörésére

Időszerű kérdésekről nyilatkozott dr. Bornemisa Sebastian polgármester

Cluj, április 25. Dr. Bornemisa Sebastian, Kolozsvár polgármestere, a városházi munka ünnepi szünetének megkezdése előtt az időszerű kérdésekről nyilatkozott az Uj Kelet munkatársának. Elsősorban azt jelentette ki a polgármester, hogy meg történtek az intézkedések az új légvédelmi tanfolyamok megkezdésére.

Az új légvédelmi tanfolyamok
— Az új légvédelmi tanfolyamok május 13-án kezdődnek — mondotta a polgármester. — Teljesen átszerveztük a légvédelmi oktatás munkatervét és lehetővé tesszük, hogy a város egész lakossága minden különösebb nehézség nélkül meg tanulhassa a légvédelemmel kapcsolatos nélkülözhetetlen tudnivalókat. Figyelembe vettük mindazokat a közérdekű megjegyzéseket és panaszokat, amelyek az első légvédelmi tanfolyamokkal kapcsolatosan elhangzottak.

Az eredetileg 24 órára tervezett tanfolyamok anyagát 8 órára szállította le a légvédelmi oktatást intéző bizottság. A város öt közigazgatási kerületében minden nap egyidőben tartanak légvédelmi előadásokat. Ezenkívül a városházán, a légvédelmi hivatal működésének székhelyén, szintén tartanak előadásokat.

Hogyan történik a kerületi beosztás?

— Mindenek előtt méltányoltuk a közönségnek azt a kérését, hogy a légvédelmi gyakorlatokat ne a délelőtti órákban tartassák. Jogosnak és indokoltnak tartottuk a délelőtti tanfolyamokkal kapcsolatban felmerült megjegyzéseket, mert ebben az időpontban a férfiak hivatalaikban, az asszonyok pedig háztartásukban vannak elfoglalva. Éppen ezért a tanfolyamok előadási órája mindennap délután 5—6-ig lesz. Pénteken 5—7-ig tart a tanfolyam, tekintve, hogy szombaton és vasárnap szünetelnek az előadások.

Részletes tervet dolgoztunk ki arra is, hogy a közönség ne zsofolódjék össze az előadóterekben és mindenki figyelmesen hallgathassa végig a közérdekű előadásokat — folytatta nyilatkozatát a polgármester.

A közigazgatási kerületek főnökei és tisztviselői személyesen végigjárnák a kerületébe tartozó összes utcákat. Minden házban átvizsgálják az ingatlan könyveket, amelyek alapján megállapítják, hogy a lakók közül, kik kötelesek résztvenni a légvédelmi tanfolyamokon. Az összeírás alapján 120-as csoportokba osztják be a légvédelmi tanfolyamokon való részvételre kötelese polgárokat. Minden csoport részvevőivel idejében közlik, mikor kezdődik számukra a légvédelmi oktatás. Kerületenként olyan termet jelölünk ki a légvédelmi tanfolyamok számára, amely kényelmesen befogadja az egyes csoportok résztvevőit.

A légvédelmi tanfolyamok látogatását a hatóságok a legszigorúbban ellenőrzik. Mindazokat, akik ki akarják vonni magukat a légvédelmi oktatás alól, a törvény teljes szigorával fogják megbüntetni. A hatóságok hosszú hetek tanulmánya alapján, mindenben a közönség érdekeinek szem előtt tartásával szervezték meg az új légvédelmi tanfolyamokat. Természetszerűleg elvárhatják tehát a lakosságtól, hogy pontosan teljesítse a törvényes rendelkezéseket.

Külön tanfolyamok
Megkérdeztük a polgármestert, hogy történtek-e intézkedések az intézmények,

magánvállalatok és egyesületek külön tanfolyamaival kapcsolatban. Kérdésünkre a polgármester a következőket mondotta:

— Mint előbbi nyilatkozataimban hangsúlyoztam, a légvédelmi ügyosztályhoz kérvényt nyújthatnak be az egyes intézmények, vállalatok, egyesületek, stb. külön tanfolyamok rendezésére.

A kérvényezők tartoznak azonban maguk gondoskodni a légvédelmi oktatásról. Oktató csak az lehet, aki végighallgatta az oktatók számára rendezett tanfolyamokat és bizonyítványa van arról, hogy előadások tartására jogosult. Ezeknek a tanfolyamoknak előadási nyelve lehet kizárólagosan a magyar nyelv is, ha a külön tanfolyamot kérelmezők magyar anyanyelveik. Már a multban is számos kisebbségi intézmény és egyesület kérvényét intéztük el kedvezően. Fontos azonban, hogy mindazok, akik külön tanfolyamot kívánnak

hallgatni, idejében szervezzék meg ezeket a tanfolyamokat és bizonyítványuk legyen arról, hogy résztvesznek a légvédelmi előadásokon. Ezeket ugyanis nem veszik fel a hivatalos tanfolyam hallgatására kötelezett polgárok névsorába.

Intézkedések az árdrágítók ellen

A továbbiakban a polgármester az ár-ellenőrzéssel kapcsolatos intézkedésekről nyilatkozott. Elmondotta, hogy elkísérte dr. Tataru Coriolan királyi helytartót a közelmultban tartott árellenőrzési szemléjén. Ez az ellenőrző ut kielégítő eredményt járt, amennyiben bebizonyosodott, hogy a kolozsvári kereskedők betartják az árellenőrzéssel kapcsolatosan kiadott rendelkezéseket.

Munkatársunk a beszélgetés során felhívta a polgármester figyelmét a lakosság egyik legégetőbb panaszára, a piacon uralkodó kétségbeejtő állapotokra. A piacokon ugyanis nem a termelők, hanem a viszonteladók uralják a helyzetet, akik a legelkiismeretlenebb módon kísérleteznek a közönség kizsákmányolásával. Ennek tulajdonítható, hogy a legutóbbi napokban a kolozsvári piacon a tehéntej literét 14—17 lejért árulták. Azokat a vásárlókat, akik ezt a szembeszökő árdrágítást kifogásolták, gúnyos szidalomáradattal illették a kényszerű helyzetet kihasználó árusok.

— Régi tervem — mondotta a polgármester — hogy rendet teremtsék a kolozsvári piacokon. Megmáshatatlant elhatáro-

Megerősítik a németek memeli csapat-és hadianyag-összpontosításának hírét

Litvánia nem érzi szükségét ellenintézkedéseknek

KAUNAS, április 25. (Rador). A Havas szerint illetékes körökben megerősítik azokat a híreket, hogy közelebről nagy német csapat- és hadianyagszállítások történtek Kelet-Poroszországból Klepáidába, ahol az utóbbi időben számos laktanyát építettek és szereltek fel. Ugyanezek a körök kijelentik, hogy ezek az intézkedések nem érinthetik Litvániát, amely nem érzi szükségét a megfelelő ellenintézkedéseknek.

LONDON, április 25. (Rador). A Daily Express jelenté Amszterdamból, hogy a Memel-vídeden és Kelet-Poroszországból nyolc német hadosztály összpontosított. Ugyanakkor jégtörő-hajók nagymennyiségű löszrel megrakodva utnak indultak. Kopenhága közelében 80.000 embert összpontosítottak. A lap úgy tudja, hogy német aknaszedő-hajók behatoltak a svéd felségvizekre, hogy felszedjék a svéd haditengerészet által lerakott aknákat, de a parti őrök fenyegetése elől visszavonultak.

Uránia Muzsá VASÁRNAPI KEZDETTEL RENDKIVÜLI DUPLA MŰSOR!

<p>1.) Stan és Bran, mint repülők a közismert amerikai komikusok legjobb vigjátéka.</p>	<p>2.) Boris Karloff minden képzeletet felülmúló izgalmas filmje: A borzalmak éjszakája</p>
--	---

MŰSORON KIVÜL A LEGUJABB U. F. A. HIRADÓ!

„Jugoszlávia minden támadásnak teljes fegyveres erejével áll ellen“

A jugoszláv miniszter nyilatkozata a „Paris Soir“ számára

BELGRÁD, április 25. (Rador). Az *Avala ügynökség* közli: *A Novesti című lap a miniszterelnök nyilatkozatát közli, amelyet a Paris Soir munkatársának adott. Miután hangsúlyozta Jugoszlávia szigorú semlegességét, kijelentette, hogy országa senkitől sem igényel semmit, de mindennemű támadásnak teljes fegyveres erejével áll ellen és megvédelmezi sajátját úgy, ahogyan azt a multban tette.*

A banati élőállatexport beszédes számadatai

A mult évben a német piacok 8113 vágómarhát, 30.327 sertést és 2.658.812 kiló nyershust vásároltak

Timisoara, április 25. A bánági állat-exportőrök szindikátusa most tartotta évi közgyűlést, fennállásának tizedik évében. A szindikátus 1930-ban, a világkrisis és a belső gazdasági válság teljében alakult, működése azóta mégis állandóan növekvő eredményeket mutat, statisztikai adatai pedig tanulságos beszámolót jelentenek a Bánág közgazdasági életében. A közgyűlésen előterjesztett jelentés rámutatott arra, hogy ma már az egész Bánág területén racionális állat-

tenyésztés folyik, a termelők pedig már eleve az export lehetőségeivel számolnak. A Bánág, mint állattenyésztési terület, első helyet foglal el az országban. 1939-ben egyedül Temes megye az egész országból exportált sertésmennyiségnek felét termelte ki. A mult évben egyébként a Bánágból 750 millió lej értékű sertést exportáltak.

Az egyes országok felvevőképességét illetően a mult évben Németország fokozottabb arányban állt az első helyen. A vágómarhát

2-3

ARTIN

dragée
biatosan hat

zámom, hogy drákói szigorral lépek fele azokkal szemben, akik meggazdagodásra akarják felhasználni a rendkívüli viszonyok miatt előállított nehéz helyzetet. Elégé el nem itéhető bűn az, amikor olyan időkben akadnak uszoráskodók, amikor mindannyian egymásra vagyunk utalva. A rendőrhatalóságok a multban is igyekeztek megakadályozni a viszonteladók üzérkedéseit.

A jövőben még fokozottabb eréllyel ellenőrizzük a piacokat és mindazokkal szemben kiméletlenül fellépünk, akik mester-séges módon drágítják az árakat.

a német birodalom, a sertést pedig a cseh-morva protektorátus vásárolta feltűnően nagy tömegekben, messze maguk mögött hagyva a többi országok vásárlásait. A mult év folyamán a német birodalom 8113 vágómarhát, 30.327 sertést, 166 lovat, 189.000 kiló zsirt, 2.658.812 kiló nyershust importált a Bánágból. Utána következnek: cseh-morva protektorátus 28 vágómarha, 65.017 sertés és 126.000 kiló zsir vásárlásával, Franciaország 448 ló, Olaszország 130 sertés és 109 ló, Svájc 304 sertés, Anglia 183.422 kiló zsir, Görögország 58 ló, a közkeleti piacok pedig 20 vágómarha importálásával.

Az elmúlt év folyamán egyébként a szindikátus 2736 állatviteli bizonyítványt állított ki. Ezek tagozódásából kiderül, hogy az őstermelők, illetve tenyésztők nagyobb exportforgalmat bonyolítottak le, mint a hivatásos exportőrök.

— Félmillió lejt vittek el a betörők a Discum társaság sibiui irodájából. Nagyszébenből jelentik: Az elmúlt éjszaka vakmerő betörés történt a Discum társaság helybeli ügynökségénél, a Mihai Viteazul utcában. A betörők a pénztárszekerényből 474.553 lej készpénzt, tehát közel félmillió lejt vittek el, nagyjából ezer, vagy 500 lejes bankjegyekben, míg körülbelül 20.000 lejt 250 lejes címletekben. Amikor a betörést felfedezték, azonnal jelentették a rendőrségen, amely a helyszínre, a vizsgálat lefolytatására Stefan és Stanciu komiszárokat, továbbá Manisor detektívet küldte ki, akik azonnal megkezdték a nyomozásokat. Az eddigi megállapítás szerint a még ismeretlen betörők az ügynökség irodájában, illetve a pénztárhelyiségbe átkulcsal jutottak be és a pénztárszekerény átkulcsal nyitották ki. Azt hiszik, hogy a tettesek szakmájukban igen hozzáértők lehetnek, mert a munkájukat rendkívüli ügyességgel s vakmerőséggel végezték és nem hagytak maguk után semmiféle nyomot. A nagyszabású betörés ügyében a vizsgálat nagy eréllyel folyik.

— A gyorsvonat elé akart ugrani az elkeseredett magántisztviselő. Botnár Antal Crisan ucca 41 szám alatt lakó 31 éves magántisztviselő tegnap délelőtt 11 óra tájban a Dermata börtény közelében levő halál-sorompónál a berobogó bucaresti gyorsvonat elé akarta vetni magát, öngyilkossági szándékkal. A közelben tartózkodó vasutasok az utolsó pillanatban lerántották a sínek közül és megmentették az életnek. Jelentést tettek a rendőrségnek. Az öngyilkosjelöltet az állomási rendőrség egyik közege biztonságilag őrizetbe vette és előállította a központba. Botnár állítólag bizonyos családi ellentétek miatt akart öngyilkos lenni. A rendőrségen lelkére beszélték, hogy hagyjon fel végzetes tervével. Ha a feldúlt kedély ember megnyugszik, hazaengedik.

**Hol vannak bajtársaink milliói?
A hiányzóként helyt kell állni:**

Terjesszék a sékelt!

A Zsidó Távirati Iroda jelenti:

Amerika

Az észak- és délamerikai utjáról a napokban Európába visszaérkezett Nachum Goldmann, a zsidó világtársaság végrehajtóbizottságának elnöke, az alábbi nyilatkozatot adta a sajtó képviselőinek:

Hat hetes amerikai tartózkodásom alatt arról igyekeztem meggyőzni az amerikai zsidóságot, hogy nem elegendő csupán az emberbaráti segítségnyújtás, de az amerikai zsidóságnak politikai súlyával is támogatnia kell az európai zsidóság jogegyenlőségének visszaállítására irányuló harcot és ugyanakkor tevékenyen közre kell működnie a palesztinai zsidó nemzeti otthon felépítésében.

Igaz az, hogy az amerikai zsidóságban van egy bizonyos irányzat, amely a politikai izolációt követeli, hogy a zsidóság ellenségeinek ne adjanak alkalmat arra a vádra, miszerint a zsidók be akarják keverni az Egyesült Államokat az európai ügyekbe. Ennek ellenére le kell szögezni, hogy az Egyesült Államokbeli zsidóság nagy többsége szükségesnek tartja az európai zsidósággal való együttműködést, a háború utáni zsidó jogok biztosítása érdekében. Sajnos, ma még nem létezik az Egyesült Államokban egységes zsidó front, de meg vagyok győződve arról, hogy egy ilyen front megteremtése lehetséges. Én magam is bizonyos kísérleteket tettem ebben az irányban.

Az amerikai zionista tömegekben igen erős a zionista érzés. Dr. Salomo Goldmann és más vezetők irányítása mellett az amerikai zionista szervezet erősen fejlődik és jelentős politikai tevékenységet fejt ki. Különös megelégedéssel állapítottam meg, hogy sok olyan réteg, amelyek eddig érdektelenséget, sőt ellenzékliséget mutattak a zsidó világtársasággal szemben, most a legnagyobb megértéssel tanúsítják a világtársaság alapvető gondolata, a világ összes zsidó közösségeinek összefogására iránt. A zsidó világtársaság mindinkább tért hódít Amerikában.

Ma, amidőn az egyik európai zsidó közösség a másik után semmisül meg, az amerikai zsidóság mindinkább jelentős szerepet játszik a zsidó élet újjáépítésében. Az amerikai zsidó erők mozgósítása a pillanat legfőbb kötelessége és az amerikai, európai és palesztinai zsidóság közötti együttműködést szilárd alapon kell megszervezni. A sors igen fontos szerepet jelölt ki az amerikai zsidóságnak, a zsidó nép jövőjéért vívott harcban.

BESZÁMOLÓ A SOSUA BIRTOKON TETT LÁTOGATÁSRÓL. A Trujillo tábornok által menekült-telepítési célokra ajándékozott Sosua birtokot a napokban újságírók látogatták meg, akik nagy cikkekben számoltak be a birtokon tett megfigyeléseikről. Ezek szerint Sosua 26 ezer akre kiterjedésű és San-Domingó szigetének északi részében fekszik. Körülbelül 180 mérföld távolságra Ciudad Trujillótól, San-Domingó fővárosától, az Atlanti óceán egyik öblében. A birtok 17 fából, vagy betonból épült háza jökarban van. A közelben 23 másik ház áll a telepek rendelkezésére. Egy kis erömi szállítja az elektromosságot, egy szivattyú állomás gondoskodik a vízellátásról, amely a Sosua folyamból történik. A folyam a birtok közelében ömlik a tengerbe. A telepítés központjában a postahivatal áll. A negyven négyzetmértől kiterjedésű területen hegyek, völgyek, legelők, erdők és gyümölcsöző vidékek találhatók. A birtokot jó utak szelik keresztül és a közelben új utak építésére kiváló anyag található. Tíz négyzetmértől terület cukorrépa, banán, kávé és vetemény termelésre alkalmas. A telep szarvasmarha állománya 70 tehénből áll. A folyót mandula- és gyümölcsfák szegélyezik. „Csak aki ezt a birtokot megtekintette — írják beszámolóikban az újságírók — vethet számot Trujillo tábornok adományának értékéről.”

RÖVIDESEN MEGKEZDIK A SAN-DOMINGÓI MENEKÜLT-TELEPESEK KIVÁLASZTÁSÁT. Solomon Trone, a dominikai telepítési társaság képviselője, Európába utazott, hogy a jelenleg Párizsban tartózkodó dr. Kurt Bondyval, a társaság másik képviselőjével együtt, kiválassza a menekült-telepeket a san-domingói telepítési mű számára. A telepítési mű megvalósítását 250—300 személyből álló telepes-csoporttal kezdik meg. A csoport tagjainak életkora a 25 és 30 év közötti váltakozhatik. Ha három-négy hónapon belül bizonyosodik, hogy a telepek alkalmazkodni tudnak az éghajlathoz, úgy ötszáz családot és néhány száz magánost telepítenek le. Az első kísérletek sikeressége esetén a telepítési művet egészen nagyméretben fogják folytatni.

Dr. Josef Rosen, a telepítési társaság alelnöke, San-Domingóból való visszatérése után, kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy a

Trujillo tábornok, volt dominikai köztársasági elnök által a telepítési kísérlet rendelkezésére bocsátott, 26 ezer akre kiterjedésű Sosua birtokot felosztják, még pedig úgy, hogy minden menekült-család 10 akres birtokot kap. Ezenkívül néhány szövetkezeti ültetvényt is létesítenek, amelyet a telepek közösen fognak megművelni. Az ötszáz családot letelepítésének finanszírozására ezideig 500 ezer dollárt gyűjtöttek össze. Így tehát minden családra ezer dollár esik. A birtokon 250 személy elhelyezésére van lakás.

Dr. Rosen ama meggyőződésének adott kifejezést, hogy a san-domingói telepítési terv megvalósítása a legjobb kilátásokkal indul és feltételei kedvezőbbek minden olyan telepítési mű feltételeinél, amelyet a legutóbbi években megindítottak. Miatán a costaricai, bolíviai, angol guayana, Fülöp-szigetekbeli, mexicói és chilei kormányokkal folytatott tárgyalások politikai és más természetű okokból meghiúsultak, ma ez az egyetlen megvalósítható telepítési terv.

Eleanor Roosevelt asszony a „My Day” című folyóiratban ezeket írja: „Azt hiszem, hogy minden idők egyik legszomorúbb története annak az 1600 lengyel menekültnek a kálváriája, akik országról országra vándoroltak, hogy végül Palesztinában internálják őket. Ami ezt a szomorú képet valamivel derűsebbé teszi, az a hír, hogy San-Domingó köztársasága foglalkozik az ilyen hontalanok letelepítésével.”

Anglia

ÚJ ANGOLNYELVŰ REVIZIONISTA-CIONISTA FOLYÓIRAT. Április 19-én „Jewish Standard” címen a revizionista-cionisták új angolnyelvű folyóiratot jelentettek meg Londonban. A lap célja a zsidóság helyzetéről áttekintő képet nyújtani az olvasóknak és népszerűsíteni a zsidó hadsereg megteremtésének gondolatát, amely hadsereg mint önálló egység, harcoljon a szövetségek oldalán.

NEM IRJÁK ÖSSZE A POLGÁRI SZOLGÁLATRA AZ ANGLIÁBAN ÉLŐ MENEKÜLTETEKET. Az alsóház április 11-iki ülésén a kormány az egyik képviselő kérdésére kijelentette, hogy nem írja össze polgári szolgálat céljából azokat az Angliában élő nemetországi, csehszlovákiai, ausztriai és lengyelországi menekülteket, akiket nem számítanak az ellenségek közé.

Palesztina

A PALESZTINAI LAKOSOK ANGOL ÁLLAMPOLGÁRSÁGÁNAK KÉRDÉSE. David Adams ama kérdésére, hogy vajon elismerik-e a palesztinai lakosok angol állampolgárságát, Malcolm Macdonald gyarmatügyi miniszter azt válaszolta az alsóházban, hogy a háború kitérése alkalmával a kormány olyan

törvényjavaslattal foglalkozott, amely szerint egyes mandátum alatt álló területek lakosainak megadják az angol állampolgárság elnyerésére való lehetőséget. A kormány most mérlegeli azt, hogy egy ilyen törvényt már a háború ideje alatt érvénybe léptessenek-e, vagy sem.

NAGY KÖZEPOSZTALY KOLONIÁT LÉTESÍTENEK PALESZTINÁBAN. A Nathania mellett fekvő Bet Jicchakban négy héten belül 65 családot telepítenek le. A családok lakhelyeül szolgáló házakat már felépítették. A telepek főleg németországi szabadfoglalkozásúak közül kerülnek ki. A városi és elővárosi telepítési társaság a tervvel foglalkozik, hogy a Bet Jicchak közelében lévő ezer dunamos területen 35—40 csehszlovákiai és más európai államokbeli bevándorlót telepít le. A tervezett 35 új házat felépítése után ez lesz Palesztina legnagyobb középosztályú kolóniája. A telepek gyümölcs, valamint zöldségtermeléssel és szárnasok tenyésztésével fognak foglalkozni. A telep felépítését az elhunyt Isac Feuring 10 ezer fontos alapítványából finanszírozzák. Ugyanebből az alaptól utat építenek, amely a telepet össze fogja kötni a nathaniai országgal.

VEGYSZER-TERMELÉS A HÉBER EGYSÉGTEMEN. A héber egyetem végzettjei szövetségének kezdeményezésére még e hónap folyamán laboratóriumot létesítenek, amely szövetkezeti alapon vegyszereket, valamint biokémiai cikketek fog termelni. A laboratórium szakértő bizottságának tagja dr. M. Weizmann is, a héber egyetem szerves-kémiai osztályának igazgatója.

SZÍNHÁZ·FILM·MŰVÉSZET

Rekordműsor a színházban

A vasárnap kezdődő román husvéti ünnepekre kitűzött ragyogó műsor, az évad legnagyobb szenzációja. Csupa olyan darabot tűzött műsorra az igazgatóság, amely a színházban a legnagyobb sikert ért el. A darabok parádés szereposztása, világvárosi kiállítás minden nézőt bámulatba fog ejteni.

A műsor oly gazdag és változatos, hogy abból bárki kiválaszthatja azokat a darabokat, amelyek izlésének megfelelnek. Minthogy a pénztárnál előreláthatólag nagy tolongás lesz, igen ajánlatos jegyekről előre gondoskodni.

Dörmögő Dömötör

Gyermekelőadás

Hetényi Elemér legújabb énekes, zenés, táncos mesejátékát, a Dörmögő Dömötört mutatja be hétfőn délelőtt 11 órai kezdettel a színház. Az előadás érdekességét nagyban emeli, hogy a színészképző stúdió legjelesebb növendékei mellett Csóka József, Csengery Aladár, Bereczky Magda, Tihanyi Magda, stb. is fellépnek. A mesedarab összes táncait

Vajda Ila tanította be. A pompás mesejáték zenéjét László György és Keszthelyiné Schlett Stefánia szerették. Külön szenzációja lesz az előadásnak Turay Margit fellépte. Az első felvonás babaáruházát D'Or játékszület rendezi be. Jegyek már válthatók a pénztárnál.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Péntek: Nincs előadás.
Szombat: Nincs előadás.
Vasárnap d. u. 3: Zsimberi szombori szép asszony. (Olcso helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 6: Pozsonyi lakodalom.

Vasárnap este 9: Aranymadár.

Hétfő délelőtt 11: Dörmögő Dömötör. (Nagy gyermekelőadás. Nagyon olcsó helyárrakkal.)

A CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

Csak két napig! Kedden és szerdán! Az élvezeti paradicsom. Főszerepekben: Fernand Gravey, Micheline Presle. Rendezte: Abel Gance. A film előtt: Új világ-híradó és egy speciális háborús journal.

A SELECT MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtök, péntek, szombat: Hivatalos szünet. Vasárnap, hétfő, kedd, szerda: Az ezüst róka. Szellemes, izgalmas fordulatokkal teli, rendkívül elegáns rendezésű és fényes kiállítású vígjáték, főszerepekben: Linda Darnell és Tyrone Power. Műsoron kívül a legújabb Fox nemzetközi híradó.

A RIO MOZGÓ MŰSORA:

Pénteken és szombaton: Hivatalos szünet. Vasárnap és a következő napokon: 3. 6 és 9 órák két nagy sléger: 1. Egy anya szenvedési. Megható társadalmi dráma. Fősz.: Kay Francis, Bobby Jordan és Anita Louise. 2. A véres postakocsi. Izgalmas cow-boy film. Fősz.: Dick Foran és Patricia Walthall. 3. Journal. A vasárnap előadásokon visszamaradni nem lehet!

Hétfő d. u. 3: Pusztai szerenád. (Olcso helyárrakkal.)

Hétfő d. u. 6: Handabanda.

Hétfő este 9: Pozsonyi lakodalom.

Kedd d. u. 3: Hazudik a muzsikaszó. (Olcso helyárrakkal.)

Kedd d. u. 6: Aranymadár.

Kedd este 9: Pozsonyi lakodalom.

Szerda d. u. 3: Tul a nagy Krivánon. (Olcso helyárrakkal.)

Szerda d. u. 6: Pozsonyi lakodalom.

Szerda este 9: Aranymadár.

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Vasárnapig nincs előadás. Vasárnaptól új hangos gépen az ünnep szenzációja: Garry Cooper és Merle Oberon legnagyobb filmje: Lady és a cow-boy. Csupa izgalom, ötlet, szerelem, tempó.

Vasárnap és hétfőn délelőtt 11 órák matiné olcsó helyárrakkal.

AZ URANIA MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtök, péntek, szombat: Hivatalos szünet. Vasárnap, hétfő, kedd, szerda: Szencziacsics dupla műsor: 1. Stan és Bran mint repülő. A világhírű amerikai komikusok legszenzációsabb vígjátéka. 2. A borzalmas éjszakája. Izgalmas kalandfilm, főszerepekben: Boris Karloff. Műsoron kívül a legújabb U. F. A. híradó.

AZ EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Nagy kettős husvéti műsor: 1. A tavaszi szerenád. Jeanette Macdonald és Nelson Eddy legsikerültebb színes filmje. 2. A Fekete Sas. Izgalmas, lebilincselő és érdekesítő cow-boy film Bob Lingstone és William Farnum-mal. 3. Új háborús híradó.

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, április 26.

Bucuresti. 13.50: Időjelzés, éttrend, egészségügyi tanácsok. 14: Hírek. 21: Hírek. sport hírek.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 13.10: Séta a Nemzetközi Vásáron. 13.40: Hírek. 14: Mihailkó Nagy Irén énekel. 14.30: Katonazene. 15.30: Hírek. 17.10: Felolvasás. 17.45: Hírek. 18.15: Cigányzene. 19.10: A rádió szalonzenekara. 20.05: Sportközlemények, hírek. 20.25: Noiret Irén énekel. 20.55: Bajor Gizi előadása. 21.25: A postás egyesület hangversenye. 22.40: Hírek. 23.10: „Mindenképp egy keveset”. Tarka hangverseny. 0.20: Hanglemezek. 1.05: Hírek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 20 lej. Alláshirdetéseket, üdülöhelyek és fürdők hirdetéseit, továbbá elvesztett, eltűnt tárgyak miatti hirdetéseket szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csak előfizetés mellett közzétehetünk. Jellegű levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portóztott leveleket továbbítunk.

ISMERI az örökéletű vert csipke függőnyt? TUDJA, hogy minden kívánt méretben készül? LÁTTA már dus választéku mintaterrünkét? Jöjjen! Lásson! Győződjön meg! Kizárólag DER-BESC függőnykellékszakszűletben. Reg. Ferdinand 11. Félémeleten.

Zsidóéletnyit, intelligenset, német-románban perfectet 12 éves kisleány és 7 éves kisfiu mellé keres intellektuel család. Ajánlatokat: Fillaia Uj Kelet, Sighet, Carol 13.

Detail puhafaraktár, jól bevezetve, vidéki nagyközösgben, mely nyugodt és biztos egzisztenciát nyújt, családi okokból átadó, illetve bérebeadó. „Építkezési anyagraktár” jellegre a kiadóba.

Villanegyedben elegánsan butorozott szoba fürdőszobahasználattal május 1-re kiadó. Cim a kiadóban.

Uj házban 1 szoba konyhás komfortos lakás csempézett fürdőszobával azonnal kiadó. Vladimirescu No. 16.

Orakönyvelést, könyvek felfektetését, könyvelési restanciák feldolgozását vállalja ipartvállalat főkönyvelője. Cim a kiadóhivatalban.

Villában szoba konyhás komfortos új lakás kiadó. Praporgescu 28.

Igy hívj szentberna mert nagy sechna a betgetti, lük. Háza lingálja, fa zsit, a jobb ember-pajt hozzárohan dul el szozt Ilyenkor a ember deho is orrol a rbe keve számára r amit örökk egyik számtása.

Rossz hi is egyet k és normás talmas lift Ez már eg normitás. M deni ilyen dologtalanj motlan des teget? Fur sulyos kon a Szaloniki — szabálna cat embert mas meny anyánk ide geket százs volt, megfe get? Vagy és csak egy ha a kutyá került.

El volt in érdekelt ber akkor kerül lődés közép adatok sziv nem Német lakott. Vala ga volt ott a felesége Voltaképpen nem hajókák Ausztráliába volna a küt négy hétre i hegyieket.

amiről össze lán” előford E kedvden után már ig ceghetett — huza — pi akart, a mi sokféle jeké tyás-ember la csak a k Jiszraelbe?!

A kutyás- ges levegöve szatyorjával. ságét kiméj ránkint a leg ken. Már aka s átszölt hoz amaz hogyá ket kapott e chunában a olyan nagy ják. A kertí ért.

A végén az szomszédunk sék érteni, h több teát kés és erre min Söt a véletle vor az aszta volt az aszta Kiderült, h bejárt ember közvetlen tar Modora, bes igaz, az állat is majdnem ó az uccánk ho lovat erősen ban fölyenes Amikor a r ciák kezdtek tem véka alá deztem töl: egy hasonló r szor volt Hei filozófus kistú „Haltung”-ja volt az az ur A kutyás e történetemet A nagybátyán

Telavivi figurák

A kutyás ember

Igy hívják, mert örökké két hatalmas szentbernátheji cammog a nyomában és mert nagy barátságot tart a fertály — itt sechuná a neve — valamennyi kóbor ebével. Ebtetgeti, babusgatja őket, eljátszadzik velük. Háza táját örökké egész kutyasereg állingálja, farkcsóválja körül. Várják a menázsit, a jóbarátot, a tréfás kedvű, megértó ember-pajtást. Fütttyére a hetedik uccából is hozzázórognak és pontosan tudják, mikor indul el szokásos sétáira a tengeri homokban. Ilyenkor alázatosan kísérik. És a kutyás-ember dehogyan is kergeti széjjel őket, dehogyan orrol a fura karavánra, amely félkötya hírébe keverte a fertályunkban. Mindegyik számára rejteget valamit a szatyorkájában, amit örökké a hóna alatt szorongat és mindegyik számára van egy-egy tréfája, cirogatása.

Rossz hírét még öregbítette a liftje. Nem is egyet kapott, mint minden más becsületes és normális „jeke”, hanem egyszerre két hatalmas liftet állítottak le a házikója előtt. Ez már egymagában is sulyosan terhelő abnormalitás. Mi a fenét lehet Palesztinában kezdeni ilyen tengersok holmival? A sechuna dologtalanjai szépen körülállták a két ormótlan deszkaalkotmányt és lesték, mit rejteget? Fura látványban volt részük. Ócska, sulyos konyhakredenceket emeltek le belőle a Szalonikiből idevetődött frenk teherhordók — szabálnak hívják őket — és vagy két tucat embermagasságu locsolót. Aztán hatalmas menyezetes ágyakat Mária Terézia anyánk idejéből és fölansokat, papiroskötegeket százsámra. Az ítélet egyszerre készen volt, megfellebbezhetetlenül készen: „Mesuge.” Vagy sajnálták a szót is pazarolni rá és csak egy kört irtak le homlokuk táján, ha a kutyás ember szellemi állapota szobakerült.

El volt intézve nálunk és már az sem igen érdekelt bennünket, mibe kezd mostan. Csak akkor került néhány percere megint az érdeklődés középpontjába, amikor a következő adatok szivárogtak ki róla: Német zsidó, de nem Németországban, hanem Dél-Tirolban lakott. Valami felusi otthona, kerti-gazdasága volt ottan. Onnan jött hozzánk Telavivbe a feleségével meg a két kutyájával együtt. Voltaképpen a kutyák kedvéért jött ide és nem hajózkodott egy „kissé” odébb, teszem Ausztráliába. Mással vesztegzár alá vették volna a kutyáit és nem volt szíve rá, hogy négy hétre idegen kézre bizza a szentbernáthejyeket. Inkább Palesztinát választotta, amiről össze-vissza annyit tudott, hogy „talán” előfordul a Szentírásban.

E kedvterítő és mégis szomorú história után már igazán senkimen törődött vele. Bicseghetett — az egyik lábát kissé maga után húzta — pipaszárláibaival ahogy és amerre akart, a mi részünkre el volt intézve. Már sokféle jekét láttunk-szagoltunk, de ez a kutyás-ember tultesz valamennyien! Hogy vala csak a kutyái kedvéért jött legyen Erec Jiszraelebe?! Borzasztó!

A kutyás-ember nem sokat törődött a jeges levegővel, ami körülvette. Járt-kelt a szatyorjával. Bevásárolgatott, hogy a feleségét kímélje. Tett-vett a háza körül és apránként a legcsinosabb kert sarját ki a telken. Már akadt is, aki megszegte a bojkottot és átszült hozzá a kerítésen, hogy ezt vagy amazt hogyan csinálja? Szakszerű feleleteket kapott és apránként szárnyra kelt a sechunában a hír, hogy ez az ember nem is olyan nagy barom, mint amekkorának tartják. A kerti munkához legalább nagyszerűen ért.

A végén aztán összekerültem vele. A közös szomszédunk „estélyt” adott — ezt úgy tessék érteni, hogy sok-sok szendvicset és még több teát készített és meghívta a féluccát — és erre mind a ketten hivatalosak voltunk. Sőt a véletlen kegyelméből a kutyás ember volt az asztali szomszédom.

Kiderült, hogy sokat megélt, sok világot bejárt ember. Akármerre is terelődött a szó, közvetlen tapasztalatból tudott hozzászólni. Modora, beszédmódja a legelőkelőbb. Való igaz, az állatokat szerfelett szereti, a héten is majdnem ököre ment egy fuvarossal, aki az uccánk homokjában kinosan előreigyezkv lovaival erősen meghajtatta. Egyébként azonban fölüeny tudás, finom ur.

Amikor a nevért meghallottam, reminiscenciák kezdtek ébredni bennem. Nem rejtettem véka alá a gyertyámat, hanem megkérdeztem tőle: Nietzsche emleget az írásalban egy hasonló nevű urat. Matematika professzor volt Heidelbergben. És a nagy német filozófus kisüti róla: Az első zsidó, akinek „Haltung”-ja van! ...Mondja kérem, atyafia volt az az ur?

A kutyás ember érdeklődéssel hallgatta a történetemet és rögtön felelt a kérdésekre: A nagybátyám volt. A lánya, az unokahu-

gom szintén nagy matematikus. Most Amerikában tanár. Nem is tudtam, hogy a bátyám Nietzschevel barátkozott.

Aztán a szépirodalomról beszélgettünk. Kiderült, hogy ... regényíró. Egész sereg ugynevezett Unterhaltungsmant követett el életében; müncheni lapokban jelentek meg. És sokat forgolódott Wassermann, s a bécsi triász: Hofmanstahl Beer-Hofmann, Schnitzler társaságában. Jól ismeri a magyar írók közül Molnárt, aki — meséli — az életben, a társalgásban még szellemesebb, mint a darabjaiban.

Meglehetősen összeemegettünk ezen az estén és könyveket kezdtünk cserélgetni. Mert a kutyás ember temérdek öreg és nagyértékű könyv boldog birtokosa; különösen a történelem érdeklő és a könyvesállványain halomba van gyűjtve az utóbbi évtizedek minden nevezetesebb historial műve. Viszont én cionista meg zsidó könyvekkel traktáltam. Először a Herzl naplójának ugrott neki és heteken át áradozott róla. Aztán töviről-hegyire elolvasta a Cohn rabbi Wolffsohn-könyvét és Adolf Böhmöt Moses Hessig ami könyvet csak a markába nyomtam. Gyorsan és alaposan olvastam. A sokatolvasó emberek gyakorlatával rága magát keresztül a könyveimre; alig győztem az utánpótlást. Közben az ócska szekrények és a locsolók rejtélye is kiderült. Idegen emberekre bízta, hogy olasz-

Aranyér ellen Goedecke féle Anusol!

országi holmijának egy részét ideküldjék. És ezek a fickók guntyt üttek belőle. Felesleges ringy-rongyot küldtek a nyakára a kijelölt holmik helyett. Locsolókat és üres flakókat. Az életéből is hallottam egyet-mást. Kereszténynek nevezték. A háboru után tért csak hozzánk vissza. Nem bírta tovább, hogy szüleinek tévelygése miatt állandóan álarcot hordozzon. Az igazságérzete és az őszintesége keresztény nő volt. A lánya, aki ebből a házasságból származott, szintén keresztény nemárja; most Angliában van. A második felesége, aki itt van vele, zsidó asszony.

A zsidósághoz és Palesztinához tényleg nem igen volt eddig pozitív kapcsolata. De amióta itt van, megszerette ezt a földet és a zsidó embereket. El-el rándulgat a mezőgazdasági telepekre és minden fűszál, minden fa érdeklő. Most, hogy annyit látott az itteni életből és olvasott a zsidóságról, nekifeküdt, hogy regényt írjon Palesztináról. Vagy 200 oldala van már belőle készen. Szeretném elolvasni, de nem adja ki a kezéből.

Idővel szerelmi vallomással kezdtek átmelegedni a kutyás ember szónoklatai Erec Jiszraelel. Ha együttaladtunk a cammogó, vagy áporodottan nyugtózóköd telavivi tengernek partján, egyre lelkesültebben és egyre több hozzáértéssel beszélt a zsidóságról és a

zsidókról. Ezt az embert, ezt a kétségtelenül nemes gyökerű embert, alaposan átformálta Palesztina.

Zsidó szokásokba és a zsidó nyelvbe is belemelegedett. Rohasanakor már tudta a szokásos köszöntést és szombatoként kötelelenségének tudja, hogy elmondja a legfrissebb rádióhíreket, mert tisztában van vele, hogy én ilyenkor nem nyitom ki a masinám.

Egyszóval zsidósodik. A sechuna meg lehet vele elégedve. De ez még nem minden. A legutóbb még erősebben beülkölvait. Felvonalas volt, zászló-karénekes menetelés. En persze lustán itthonragadtam és csak az erkélyről nézegettem, hogy mi történik. De az én kutyás-emberem fegyelmeztettebb volt nálam. Ott lépkedett a sorban és nagyokat rikantgatott, amikor a jelszavak hangoztatására került a sor. Kinyújtott kezében hatalmas zászlórúd.

A két szentbernátheji, amikkel együtt érkezett Tel-Avivba, amikkel együttaladt le az olasz hajó lépcsőin a motoros bárkához. — persze rendületlenül nyomon követte most is. Ott kullogtak a menet szélén a járdán, extázisban égő gazdjukkal egyvonalban.

A sechuna már rég keblére ölelte, befogadta mindhármukat.

Ben-Yehosua

KÖZGAZDASÁG

Élénkült az üzleti forgalom a román husvét hetében

Bucuresti, április 25. A bukaresti Kereskedelmi és Iparkamara eheli jelentése szerint a román husvétet megelőző héten a kereskedelmi forgalom az egész vonalon élénkült, azonban az előző évek nívóját nem érte el. Az egyes cikkek forgalmával kapcsolatban a következőket közli a jelentés:

Gyarmatáruban a forgalom élénkült, a husvétünnepkel kapcsolatos nagyobb bevásárlások következtében. A gyarmatáruiport az elmúlt hetekben kielégítően alakult, egyes speciális cikkek: faolaj, hal konzervek, stb. kivételével, amelyekből az import minimális és egyes márkákban hiány is van. A nagykereskedelemben hitel továbbra sincs. A kiskereskedők készletei teljesekek.

Gyapjában az ellátás javult, különösen a belföldi gyapjából, tekintve, hogy a gyárak részéről most nem nagy az érdeklődés. Ha azonban a gyárak fokozzák a vásárlásaikat, egy a jelenlegi készletek ezek kielégítésére nem lesznek elegendők. **Külföldi gyapjában** hiány van. A posztógyárak hitelre továbbra sem árusítanak.

A **gyapotellátás** az elmúlt héten sem javult. A **parasztpamutizlet** továbbra is

stagnál, a belföldi készletek minimálisak, az import gyenge. **Ipari gyapjában** szintén hiány mutatkozik, különösen egyes speciális külföldi minőségekből. Hitel továbbra sincs ebben a szakmában.

Cérnában az üzlet élénkület mutat, a belföldi gyártmányokból a készletek kielégítőek, egyes külföldi fajtákból hiány van. A cérnagyarak és nagykereskedők továbbra is csak készpénzért árusítanak.

Kézműáruban az üzlet élénk, különösen rövidáruban és **norinbergi árukban**. Egyes cikkekben a készletek megcsappantak. A detail üzletek készletei általában teljesekek. Hitel nincs.

Börben és lábbeliekben kevés a változás. A bőrgyárak nyersanyagellátásában továbbra is zavarok mutatkoznak. A cipők iránti kereslet élénkület mutat, a forgalom kielégítő. A nagykereskedők készletei hiányosak, a detailistáké már inkább teljesekek. Hitel továbbra is csak szórványosan fordul elő.

A többi itt fel nem sorolt cikkben a forgalom élénkült, a készletek általában kielégítőek, a bucuresti Kereskedelmi és Iparkamara eheli jelentése szerint.

kimutatást is be kell nyújtani a végzett munkáról és a munka jövedelméről. A kiállítások illetményei természetesen a kiállítókat érintik. Minden olyan szerv, amely a fenti terheket viseli, köteles bármikor bemutatni számadásait az esetleges felülvizsgálatoknak. Ha valaki nem tett elegendő bélyeget a hanglемеzre, egy a nyugdíjgyesületnek joga van öt a bélyeg értéke ötszörösének megfizetésére büntetni, de a bírság legalább 1000 lei kell legyen. A nyugdíjgyesület jövedelmei az állami jövedelmek elbírálása alá esnek, tehát a társadalombiztosító szervek által is behajthatók.

Zürichi árfolyamok (április 25.): Márka 178.29, holland forint 236.89, dollár 446.—, font 15.60, francia frank 8.86, olasz lira 22.45, pengő 79.50, dinár 10.—, lej 3.20, beigas 75.20.

Ismeretlen Belső-Ázsia, Ligeti Lajos legújabb könyve, 359 lap, számos fénykép, kötve 215 lei, „Láttam a finn csodát”, számos kép-pel, rajzzal, fve 185 lei, kve 224 lei, Márai-Bálint, stb.: Igy láttuk mi 1939., világkép, fve 145 lei, kve 191 lei Lepagenál, Kolozsvár. Postán utánvétellel. Kérjen jegyzéket.

Az ólmozott dobozokban árusított ásványolajokról nem kell raktárkönyvet vezetni. A petróleum-vállalatok közbenjárására a pénzügyminisztérium mentesítette a petróleumraktárkönyv vezetése alól azokat az autószerelőket és egyéb kereskedőket, amelyek gépkocsik, alkatrészek, fűszer, vasáru, stb. árusítása mellett, mellesleg ásványi olajokat is eladnak, ha ezeket az olajokat leólmozott és sorszámozott eredeti bádogdobozokban árusítják. Ezek a kereskedők kötelesek azonban igazolni az ásványi olajok eredetét. Az igazolás, ha az árut közvetlenül a petróleumfinomítótól vették, az illetékes adóhivatalhoz 48 óra belüli benyújtandó szabadjforgalmi bírcsa átvételi elismervényével történik, míg ha az árut önállóan adózó petróleumtermék-lerakattól szereztek be, ezt számlával kell igazolni.

A ROMÁN NEMZETI BANK HIVATALOS DEVIZAARFOLYAMAI:

107% felárral:	
Dollár	211.65—216.95
font	851.80—873.13
palesztinai font	852.84—874.16
egyiptomi font	873.54—895.32
holland forint	112.40—115.20
svájci frank	47.51—48.75
belgas	35.61—36.54
58% felárral:	
font	587.87—582.08
holland forint	74.93—76.80
svájci frank	31.67—32.50
belgas	23.74—24.36
francia frank	3.24—3.31
márka	49—50
olasz lira	7.17—8.25—9.50
pengő	26.50—27
csehszlovákia	4.68—4.77
szlovákia	4.68—4.77
török lira	92.—
dinár	2.898—3.05

A SZABADFORGALMI DEVIZAHIVATAL ARFOLYAMAI: (70%-os kvóták)

Angol font	973.50
palesztinai font	974.50
egyiptomi font	997.90
dollár	241.90
francia frank	5.50
svájci frank	54.25
belgas	40.45
svéd korona	57.55
holland forint	128.40
norvég korona	53
török lira	192
angol font, 40%-os kvóta	1023
angol font, 20%-os kvóta	1075
A B) Hsta kompenzációs árfolyamai:	
font, angliai árukra	1950
font, angol gyarmatok áruira	1930

On szálló
BUDAPESTEN
CONTINENTAL SZALLO
100 SZOBA MINDEN ÁRKATEGORIÁBAN
STRECH-GARANCE

APRILIS 26.
tt, amely szerint
területek lakosai
ampolgárság el
A kormány most
a törvényt már a
ne léptessenek-
KOLONIAT LE-
BAN. A Natha-
ában négy héten
le. A családok
már felépítették
égi szabadjfogla-
A városi és elő-
al a tervvel fog-
közélszében lévő
40 csehszlová-
béli bevándorlót
házat felépítése
gyobb középosz-
gyümölcs, vala-
szárnyasok te-
mi. A telep fel-
euering 10 ezer
dózzák. Ugyan-
k, amely a tele-
athániai ország-
HEBER EGYE-
végzettjei szö-
még e hónap
stenekek, amely-
ketek, valamint
ni. A laborató-
tagja dr. M.
m szerves-ké-
SOR
étrend, egész-
21: Hírek.
ek, hangleme-
a Nemzetközi
halkné Nagy
15.30: Hírek.
18.15: Cigány-
nekara. 20.05:
Noiret Irén
ása. 21.25: A
22.40: Hírek.
Tarka hang-
05: Hírek.
próhírdetés 20
yek és fürdők
lített tárgyak
1 lej. Apró-
mellett köz-
esésekre csak
unk és csak
bitunk.
eke függőnyt?
retben készül?
statermüket?
g! Kizárólag
lletben. Reg.
met-románban
7 éves kisfiu
Ajánlatokat:
13.
ezetve, vidéki
és biztos eg-
kból átadó,
anyagraktár“
orozott szoba
re kiadó. Cim
komfortos ia-
azonnal kiadó.
tetését, köny-
vállalja ipar-
adóhivatalban
ortos új lakás

UJ KELET Legújabb hírek

Svédországot bele-rántják a skandináviai viszályba?

**Prága felett jelentek meg a szövetséges légi erők
Ezer német katona megadta magát,
tizenhetezer a tengerbe veszett**

Párizs, április 25. (Rador). A francia lapok tegnapi számát szinte teljesen a norvégiai hadműveletekről szóló hírek töltik meg. A Le Petit Parisien kiküldött munkatársának táviratát közli, amely szerint körülbelül ezer német katona megadta magát és hogy a csapatzállító hajók megtorpedózása következtében a németek 17 ezer embert veszítettek.

„Kibontakozik az angolok légi főlényé”

A lapok különösképpen az angol légi haderő norvégiai, dániai és németországi repülőterek ellen folytatott bombatámadásait hangsúlyozzák ki. Katonai szakértők állítása szerint az angolok légi főlényé egyre kihangsúlyozottabbá válik. Francia repülőgépeknek Prága fölötti cirkálásáról túl későn érkeztek a hírek ahhoz, hogy a lapok kommentálhatták volna azokat. Másrészt egyre több szó esik arról, hogy Svédországot bele-rántják a skandináviai viszályba.

Kerillis csodálkozásának ad kifejezést afelől, hogy a németek nem siettetik a támadást, hogy elébe vágjanak a svéd készülődéseknek és hogy megakadályozzák az összeköttetést a norvégiai szövetséges csapatok és a svéd haderők között. A francia újságíró úgy véli, hogy a németek arra a feltevésre alapították terveiket, miszerint Norvégia nem fog fegyveresen ellenállni, Koppenhága és Oslo elfoglalása után. Más feltevés szerint Németország arra vár, hogy a Boteni-öböl jege felolvadjon.

Nyílt norvég városokat bombázták a németek

London, április 25. (Rador). A Reuter jelentései a norvég távirati iroda tudósítása alapján, hogy német repülőgépek bombázták Sandness, Angvin, Andalsness, Sundelversira, Hovevanger, Souendal és Voss helységeket. A német bombatámadásnak 60 emberáldozata van.

Az angolok a tenger felől bombázzák a német állásokat

Stockholm, április 25. (Rador). A Socialdemokraten című lap azt írja, hogy a német csapatok lázasan dolgoznak trondhjemi állásuk megszilárdításán, mialatt az angolok a tenger felől bombázzák a németek által elfoglalt területeket.

Még a kezdet fázisában vannak a norvégiai harcok

London, április 25. (Rador). A Daily Telegraph azt írja, hogy a norvégiai harcok még a kezdet fázisában vannak. Csak ezután tervezik azt az útközvetet, amelyben tekintélyes erők vesznek majd részt.

Két angol pilóta elbeszélése a Sylt-szigete elleni támadásról

London, április 25. (Rador). A Sylt-szigeten lévő Westerland elleni angol repülő-támadást a következőképpen beszélt el a támadásban résztvevő két pilóta:

Az egyik pilóta elbeszélése, hogy az angol repülőgépek egyénileg támadtak.

— Repülőgéppel — mondotta — negyven percig köröztem a sziget fölött a támadást megelőzően. Csak nagy nehézségek árán tudtam felismerni a repülőteret, bár az éjszaka nem volt tulságosan sötét. A felhők alacsonyban szálaltak, úgy, hogy többiben a léghárító útegek reflektorainak fénykévéjébe kerültem. A léghárító útegek szakadatlanul tüzeltek, de nem tulságosan pontosan. Gépfegyvertű fogadott bennünket, anélkül azonban, hogy gépeinket találat érte volna.

A másik pilóta elmesélte, hogy a vizirepülőgépek molóját bombázták. Angliába való visszatérésük közben német őrhajók léghárító-ágyúkkal tüzeltek rájuk.

Nyugatról nincs sok jelenteni való

Párizs, április 25. (Rador). Francia katonai közlemény április 22. estéről: Április 23-ára virradó éjjel francia gépek többszáz kilométer mélységben behatoltak az ellenséges területre és elhatoltak egész Prága vidékéig.

Párizs, április 25. (Rador). A francia had-

seregparancsnokság jelenti a nyugati front-ról:

— Semmi jelenteni való.

Alaptalanoknak minősítik a Svédországhoz intézett német ultimátum híret

Párizs, április 25. (Rador). A Daily Express mai számában azt a hírt közölte, hogy Svédországhoz. Francia politikai körök nem tudnak olyan tényekről, amelyek a hírt megerősítik, mint ahogyan arról sincs értesülés, hogy német csapatok szálltak volna partra Svédországban. Az ellenkező bizonyítékig tehát ezeket a híreket alaptalanoknak tekintik.

Ujra működik a norvég kormány rádiója

Amszterdam, április 25. (Rador). A Havas közli: A tromsøi norvég kormány rádióadó-ját, amelynek bombázással történt elpusztítását a németek jelezték, az elmúlt éjjel 23 óra körül jól megkülönböztethetően lehetett hallani. A rádió jelentette, hogy a francia-angol különítmények folytatják kihajózásukat és tanácsolta a lakosáknak, hogy adjon meg nekik minden lehetséges segítséget.

A kínaiak visszafoglalták Haifenget, Honan tartomány fővárosát

CIUNG-KING, április 25. (Rador). A kínai csapatok szerdán visszafoglalták Haifeng városát, Honan tartomány székhelyét és a lunghani vasútvonalon fekvő jelentős állomást. Ez a támadás meglepetésszerű gyorsasággal és váratlanul történt.

Megállapodás jött létre a Románia és Németország közötti fizetési forgalomra

Clodius Bucurestiből Budapestre repült

Bucuresti, április 25. (Rador). A külkereskedelmi hivatalban műszaki jegyzőkönyvet írtak alá a Románia és Németország közötti kereskedelmi csere és fizetési kapcsolatok szabályozására. A jegyzőkönyv megkönyviti úgy az áruszállítások, mint a fizetési eljárás feltételeit. Ezzel kapcsolatosan a külkereskedelmi minisztérium az alábbi közleményt adta ki:

„A román-német gazdasági kapcsolatok szabályozásával megbízott román és német kormánybizottságok rendes közös ülészakukat tartották meg Bucurestiben, amely sorozatos megegyezések aláírásával végződött. E megállapodások a bizottságok közös munkájának eredményeit tartalmazzák. A két kormánybizottság megvizsgálta a két ország

közötti árucseré és fizetések bonyolódását és több olyan intézkedésben állapodtak meg, amely megkönnyíteni hivatottak az előző megállapodásokban foglaltak teljesítését. Főleg abban az irányban történtek intézkedések, hogy a fizetési forgalom zavartalanul történjék.”

Clodius Budapestre utazott

Budapest, április 25. (Rador). A német távirati iroda jelenti, hogy dr Clodius német gazdasági szakértő Bucurestiből jövet csütörtökön reggel repülőgépen Budapestre érkezett. Clodius dr két napig időzik a magyar fővárosban, ahol a kereskedelmi miniszterrel folytat megbeszélést, de találkozni fog Teleki miniszterelnökkel és gróf Csáki külügyminiszterrel is.

Francia és német jelentések a Trondhjem körüli harcokról

LONDON, április 25. (Rador). A Havas jelenti: *Nem fér kétség ahhoz, hogy Trondhjem vidékén jelenleg elkeseredett harcok folynak. Stekjer közelében a németek megerősítették állásukat, míg az angol csapatok 45 kilométernyi távolságra, állanak Namsoxtól, a német védelmi vonaltól északra. A helyzet kissé zavaros ezen a vidéken, annyi azonban bizonyos, hogy heves harcok folynak. Lillehammer körzetben két rendkívüli stratégiai fontossággal bíró vasútvonal van. Az egyik Dombastól délre, a másik pedig Trondhjem irányába vezet.*

Az angol csapatok állítólag a Dombastól negyven kilométernyire fekvő Ottánál állnak, míg a németeket Elvendalan közelében látták, Trondhjemtől délre néhány kilométer távolságban.

Az angol csapatok szállítására felhasznált országutakat és vasútvonalakat a német légi haderő hevesen bombázta, de Londonba érkezett hírek szerint, a bombázások, csak kis mértékben rongálták meg az utakat. Nem erősítik meg azt a hírt, amely szerint Narviknál egy német zászlóalj megadta volna magát.

„A német csapatok új állásokba vonultak Trondhjemnél”

Berlin, április 25. (Rador). Narviktól északra német és ellenséges csapatok a várostól mintegy 30 kilométerre megütözték. Narvik városát az angol tengeri egységek ismét erőteljesen bombázták. A német csapatok új állásokba vonultak Trondhjemtől északra. Oslótól északra csapataink előnyomulása tovább tart, az ellenség fejvesztetten

vonul vissza.

Két modern norvég torpedóvadászt német legénységgel szolgálatba állítottunk, két ellenséges tengeralattjárót elpusztítottunk a Skagerrákban. A német repülők megszakították az ellenség közlekedését Lillehammer-tól, Trondhjemtől és Bergentől északra. Egy angol cirkálót a norvég part előtt bombatalá-

lat ért, mire visszavonult. Három angol gépet leterítettünk a Északi tenger fölött, egyet Aalborg közelében. A Shilt szigete elleni angol támadás megrongálta Wenningstedt üdülőhely több házát. Angol repülők bombákat dobtak a schleswigholsteini Hsiede helység külvárosára, holott itt semmilyen katonai célpont nem volt. Ezzel az ellenség megkezdte a nyílt és katonai fontosság nélküli városok elleni légi háborút.

Szlovákiában komoly arányokat ölt a németek katonai tevékenysége

PÁRIZS, április 25. (Rador). A Havas jelenti: *A csehszlovák sajtóban komolyan jelent meg, amely szerint április kezdete óta a németek katonai tevékenysége jelentősen fokozódott Szlovákiában, ami a norvégiai akció kezdete óta még intenzívebb lett. A németek Szlovákiában elfoglalják az összes középületeket és főleg nagy érdeklődést tanúsítanak a szlovákiai utak állapota iránt.*

Az angol kormány megakadályozza a kommunista pártot tevékenységében

London, április 25. (Rador). Az angol lapok a kommunista angol tevékenységével foglalkoznak. A Daily Herald szerint a kormány valószínűleg meg fogja akadályozni a pártot működésében, de nem fog odáig menni, hogy törvényen kívül helyezze azt. Bár a közvéleményt nyugtalanítja a különböző szélsőbaloldali szervezetek tevékenysége, a kormány tisztában van azzal, hogy a kommunista párt Angliában távolról sem oly jelentős, mint más országokban.

Maisky Butler angol külügyi államtitkárral tárgyalt

London, április 25. (Rador). Maisky szovjet-követ kedden a külügyi hivatalban megbeszélést folytatott Butler államtitkárral.

Lengyel munkások a német mezőgazdaságban

Krakko, április 25. (Rador). A birodalmi hatóságok tárgyalásokat folytatnak abban az irányban, hogy lengyel munkásokat alkalmazzanak a német mezőgazdaságban.

EGYPTOM AZ ELITELT ARAB TERRO-RISTÁKÉRT

Kairó, április 25. (Rador). A Stefani szerint az egyiptomi kormány tárgyalásokat kezdett az angol és a francia kormányokkal a közrend elleni merényletekért elítélt szíriai és palesztinai nacionalisták ügyének megoldása végett.

— **KÉTSZÁZÖTVEN NÉGER PUSZTULT EL A TUZVÉSZBEN.** Newyorkból jelentik: *A nagy tüzvészsel kapcsolatosan, amely a Missisipi államban levő egyik néger lakóteleget táncbűvészek Napchez helyiségben történt, a vizsgálóbíró megállapítása szerint, az áldozatok száma 203 volt. Valószínű azonban, hogy az áldozatok végső létszáma eléri a 250-et. Az áldozatok nagyrésze 15—18 éves ifjúk, akik éppen a Jitterbug nevű új táncot járták, amikor a tűz bekövetkezett. Az áldozatok jórészt füstmérgezés következtében pusztultak el.*

— **Meghalt a bolgárközéletek világhírű rendezője.** Newyorkból jelenti a Rador: Joe Jacobs, aki Max Schmelling és Tony Galento ökölvívó mérkőzéseinek főrendezője volt, szívizélhűtés következtében halt. A híres mérkőzésrendező csak 44 éves volt.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T.

Taxa po-
piatita in
No. 30223
10. Te
Flavor
évre é
földre
félév
Hírde-
„UJ
bánát 658
ja. CÍMÁ
forrás meg

A kato- helyzet

Norvégia
nyugati fro
erőteljes ha
végia hegye
után a néme
ottani had
teljesen átt
megállapítá
keznek Tron
test teremt
szegényes é
gések rende
fontosabb
együtt a né
viszont arra
elfoglalva,
tengeri táma
razföldi csa
kötök tenger

A norvégia
től érkező
nak megbíz
Stockholm,
lalták Berge
korának biz
ról szóló jel
meglehetőse
ban levő kato
nek súlyát
végleges ere
vesen fedik f

A szövets
Norvégiában
készen levő
légi támadás
lyozni a szöv
Utóbb egy
partraszállás
hadműveletek
és amelyetől
zökkel együtt
végiában par
de technikai
legesen kiké

A diplomá
tosságu esen
pokban. El
Maisky lon
lással az ang
hivatalos jele
az angol-oro
felvétele köri
rint azonban
dést: nem ke
léseken az A
A Balti teng
betöltő szige
aktuális, h
A szövetsajt
kapcsolatosan
hangját. Mig
glai német ak
„semlegesebb
Egyik párizs
hadserég hiva
zetről írott c
csapatoknak
küzdőnik No
tengeri erőne
geri útközete
reszteségeik
azonban könn

Az olasz-fr
mila éle az t
meunyre csö
szetesen fenn
kat Németors
első oldalokon
lik a német h
süket. Másrés
minisztérium
alkalmával az
vona időszert
ország külpo
helyzetek áll
miatt.”

Olaszország
éber figyelme
váltóságokat,
meg akarja o
pozícióját.